

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník XLVII ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 23. 2. 2017 ♦ cena 14 Kč

2

Vítání občánků v Chlumci n. Cidl.

fotografie k článku na str. 8–9

SLOVO STAROSTY

Milí čtenáři, hned na začátku mého článku uvedu, že jsem dostal poděkování za svoji zmínku o kvalitě cukrárny Daškových od paní Marie Daškové za její rodinu i za zaměstnance. Tady již pouze podotknu: kdo umí, ten umí. Jsme moc rádi, že nám svými úžasnými výrobky děláte radost, vždyť jejich konzumace je prostě zážitek.

A jako obvykle, okomentuji počasí. Navštívila nás tentokrát zima s velkým Z, které jsme již jaksí odvykli. Podle odborníků se jedná údajně o nejtužší zimu za posledních 50 let, co se dlouhodobě nízkých teplot bez výkyvů týče, země je promrzlá do hloubky více než 60 centimetrů. Z opatrnosti jsme museli prořezávat led podél kolmých betonových stěn na koupališti, aby nedošlo dilatací rozpínaného ledu k poškození betonového skeletu. A to přestože máme rozprostřeny po hladině pásy protiledových polštářů. Led již dosahoval téměř tloušťky 30 centimetrů. A na Cidlině se mnoha letech bruslilo. Všichni ale pocítíme jistý průvan v peněženkách za vyšší spotřebu ohřevných médií.

Na chlumecké poměry napadlo i dost sněhu, zejména k radosti dětí. Ale i zde musím zmínit jeden fakt. Absolvoval jsem jednání se zástupci rodiny Kinských dal Borgo o tom, že lákavý kopeček na zámku svádí samozřejmě k tvoření sjezdových tratiček, kde se dá, ale protože je zde vše jaksí živelné a bez dozoru, došlo i k poničení několika ozdobných keřů. Proto Kinští předem inzerují, že od příštího roku, bude-li sníh, vymezí pouze několik míst na sáňkování a bobování. Rovněž jsem zaznamenal jejich velký povzdech nad tím, že právě na sněhu je nejvíce vidět, jak se chovají lidé venčící svoje miláčky v areálu jejich parku. Když jsem následně mluvil s paní ředitelkou Mateřské školy U Zámku, sdělila mi, že musí mezi těmito psími exkrementy, které přímo lemují cestičky, kličkovat tak, aby si děti neumazaly botičky. Smutné a trapné, že? Co jsem měl majitelům zámku asi odpovědět?

Stavební práce ve městě pochopitelně, a to doslova, zamrzly. Jak dokončování rekonstrukce mostu přes Cidlinu (ten bude otevřen v polovině dubna), tak i výstavba našeho nového kulturního centra v místě bývalého domu č.p. 61.

Vnímáme dále neustálé napadání pokračování záměru výstavby knihovny. Opět nás, z iniciativy několika málo zviditelňujících se aktivistů, navštívila redaktorka ČT 1 (pořad Černé ovce) s tím, že jsme se údajně odchýlili od povolené projektové dokumentace a většina zdíva zchátralé budovy byla odstraněna. Je smutné, že informace od aktivistů doslova „baští“ i zmíněná redakce ČT 1. ČT 1 je veřejnoprávní televize a měla by si dát velký pozor na objektivitu vysílání. Jinak vše dostává až tragikomický nádech. Podotýkám, že se přesně držíme projektové dokumentace a průběh demoličních prací máme velmi podrobně zdokumentovaný. I na lednovém zastupitelstvu byly promítnuty záběry, které dokladují, že obvodové zdívo bylo složené většinou z malých kousků zvětralé chlumecké opuky, prokládané hlinou a zdívo na chatrných a úzkých základech ze stejného materiálu se doslova bortilo. Obvodové zdívo bylo příčně svázáno pouze úplně dřevokaznou houbou a červotočem zničenými nosnými trámy. Rovněž krov a střechy byly v jasně havarijním stavu. Osobně si nedovedu představit projektanta ani statika, který by se bez nařízených, velmi vysokých investičních nákladů, podepsal pod projekt, který má za úkol vznik veřejné budovy

"9. března 1891 byly při povodni strženy most železniční i silniční. Proud tehdy zanesl konstrukci železničního mostu daleko na hlubinu a tu byl povolán z Terstu potápěč, který v potápěčském úboru most v hlubíně našel a k vyzdvížení upravil..." Karel Khun

most přes Bystřici před rekonstrukcí v roce 2016

nový most v roce 2017

s knihovnou a v patře s tanečním sálem, kam budou po mnohá další desetiletí docházet stovky až tisíce dětí z Chlumce-ka v dobré víře jejich rodičů, že je stavba bytelně postavená. Dnešní nařízené stavební parametry budov, především těch veřejných, jsou daleko a daleko přísnější, než byly v minulosti. Jsem rád, že celé zastupitelstvo (bez výjimky) stojí nadále pevně za schváleným záměrem a stavba pokračuje podle tohoto schváleného záměru. Jsem přesvědčen, že knihovna umístěním na náměstí nasaje další pravidelné návštěvníky. Vždyť bude bezbariérová i pro lidi, kteří se kvůli problémům se zdravím do dnešní knihovny v sokolovně prostě nedostanou, a jistě se počet návštěvníků rozrostle i o ty, kteří nebydlí v Chlumu nad Cidlinou, ale pravidelně sem jezdí z okolí za nákupy, a kteří o novou lákavou knihovnu v centru města doslova zakopnou.

Jsem si také vědom, že další sžíravá kritika některých lidí se snaží na to, že již na jaře zrealizujeme druhou etapu rekonstrukce Klicperova náměstí. Tato etapa bude stát celkem 1.400.000,- Kč, ale z toho 800.000,- Kč jsme ušetřili již na 1. etapě v roce 2016. Součástí těchto úprav je prostranství okolo chrámu sv. Václava. Proto byly smýšleny s výjimkou největšího – vánočního stromu. Stromy určené ke skácení byly již ve špatném stavu, měly ulomené a znovurostlé terminály a jeden z dotčených jehličnanů byl již do celé třetiny v horní části uschlý. Škarohlídům vyznačuji, že město pokračuje v sázení stromů při vítání nově narozených dětí, čili každý rok vysázíme několikanásobně vyšší počet stromů, než jich skácíme. A také upozorňuji, že máme za povinnost nejenom v centru města dbát na bezpečnost obyvatel i návštěvníků města. Přestárlé stromy již na mnoha místech v republice způsobily svým pádem při silném větru i smrtelná zranění. (Nerad připomínám, jednou i v našem městě.) Také z diskusí s odborníky s profesí urbanizace sídel nebo s památkáři jasně vyplývá, že přerostlé jehličnany do náměstí prostě nepatří. My tedy budeme mít i nadále pouze náš vánoční smrk, který je v dobré kondici a plní svoji roli ve vánočním čase, a dále celou řadu nových nízkorostoucích listnatých stromů, které se podle všech odborníků do centra náměstí lépe hodí. Proč si tedy stále někdo myslí, že je chytřejší než všichni odborníci dohromady?

Teprve na jaře by tedy opravdu měla vyniknout hezčí tvář středu města. Vše se zazelená a rozkvetne, a hlavně bude úplný střed Klicperova náměstí navždy přístupný veřejnosti, čímž se, Bohu díky, ožíví.

Sněhová nadílka a předtím i 30 dnů trávící tuhé mrazy, udělaly díru do rozpočtu našich technických služeb, ale i všech cestářů v Česku. Trochu jsme si na opravdovou zimu již odvykli. Naše technické služby jsou v současnosti vybaveny již dobrou odklízecí technikou, ale přes veškerou snahu se nemohla udržba chodníků a komunikací vyřešit pochopitelně ihned, v jediném okamžiku. Pouze připomínám, že plníme harmonogram schválené zimní údržby, tzn., že nejprve jsou čistěny nejfrekventovanější komunikace v 1. pásmu, poté ve 2. pásmu a nakonec ve 3. pásmu, kde je frekvence chodců i automobilů minimální. Z tohoto důvodu děkuji i našim občanům, kteří obětavě odklízeli sněh podle svých možností na chodnících před svými nemovitostmi, čili přiložili ruku a hrablo k dílu. Jistě, jsou i taci, kteří za oknem pouze vyhlížejí naše pracovníky a nadávají, že jedou pozdě, ale těch je naštěstí v našem městě málo. Snad březen bude již jarním měsícem a zem možná postupně rozmrzne, načez se voda vsákne blahodárně do půdy a neutecne rychle do říčních toků při nevhodné kombinaci rychlého tání a zamrzlé půdy. V té příznivé variantě budou pak částečně obnoveny i citelně chybějící zásoby spodní vody k nemalé radosti nejen zahrádkářů.

V závěru ještě uvedu seznam kulturních akcí, u kterých již nyní znám termíny konání. Při jejich výčtu nelze v žádném případě konstatovat, že u nás „chcípnu pes“ a že je zde nuděnka k užívání. Zde tedy jsou jmenovité, některé již tradiční a pěkné akce:

Reprezentační ples města na zámku 25. března
Velikonoční výstava v kostele sv. Trojice od 1. dubna do 17. dubna
Národní šampionát mažoretek (oblastní kolo) 1. května
Ples princezen na zámku Karlova koruna 21. května
Výroční koncert chlumecké skupiny Řemen s hosty (zámek) 26. května

Muzejní noc v Loretě na MDD 1. června
Pamětnický šutr 3. června
Zámecký Den se psy pro nejširší soutěžící veřejnost 11. června
Chlumecké hudební léto 12x na koupališti od 15. června do 31. srpna
Volejbalové léto 12.–13. srpna
Dožínky v Loretě 12. srpna
Gulášáda na koupališti 2. září
70. ročník Klicperova Chlumce září až listopad
Posvícení 22. října
Zahájení adventu 3. prosince
Vánoce letem světem na zámku 10. prosince
Zlatá neděle na chlumeckém rynku 17. prosince
Samozejmě, že jsem nevyjmenoval veškeré akce, protože jejich termín mi ještě není znám (např. Chlumecký triatlonek, Alwinská pětka, Noc literatury, pochod kolem Chlumce, tradiční výstavy chovatelů a zahrádkářů a některé další, včetně sportovních turnajů a periodických sportovních sezon). Věřím, že si každý z takto bohaté nabídky, několikrát vybere a zúčastní se. A vaše účast bude vždy největší odměnou všem obětavým pořadatelům.
Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města

Vážený pan
Ing. Miroslav Uchytíl
starosta Chlumce n. C.

Vážený pane starosto,

s potěšením jsem si v prosincových Chlumeckých listech přečetla Vaše slova o Daškově cukrárně. Celá moje rodina a zaměstnanci cukrárně, bez nichž bychom takového věhlasu nikdy nedosáhli, Vaše slova vnímáme jako uznání každodenní poctivé práce nás všech. Moc si toho vážíme.

Dovolte mi, pane starosto, abych Vám jménem celé Daškovy rodiny srdečně poděkovala. Přeji Vám pevné zdraví, hodně pracovních a osobních úspěchů.

V úctě Marie Dašková

OBLASTNÍ CHARITA
HRADEC KRÁLOVÉ
Komenského 266
500 03 Hradec Králové
tel./fax: 495 516 098
e-mail: och@hk.caritas.cz

Vážený pan
Ing. Miroslav Uchytíl
Klicperovo nám. 64
503 51 Chlumec nad Cidlinou

Hradec Králové 23. ledna 2017

Vážený pane starosto,

dovolte, abych upřímně poděkoval Vám i Vaším spoluobčanům za pomoc při organizaci Tříkrálové sbírky 2017. Výtěžek letošní lednové sbírky činí **989 262 Kč**, což je o 120 504 Kč více než v loňském roce.

Vážím si skutečnosti, že mnoho tisíc konkrétních lidí z desítek obcí našeho regionu svým darem nebo pomocí vyjádřilo podporu práci naší charity. Bez stovek ochotných a tvořivých dobrovolníků bychom Tříkrálovou sbírku vůbec nemohli uskutečnit. Koledování ve velkém mrazu vyžadovalo letos obzvlášť velké odhodlání a vytrvalost. Králové přicházeli do domácností nejen s pokladničkou, ale s koledami přinášeli

i vánoční radost. Všem dárcům, koledníkům i organizátorům upřímně děkuji.

UVĚDOMUJI SI, KOLIK DŮVĚRY, UPŘÍMNOSTI A SOUNÁLEŽITOSTI S LIDMI, KTERÝM ŽIVOT NENASTAVIL VLÍDNOU TVÁŘ, VKLÁDALI LIDÉ S KAŽDOU KORUNOU DO KASÍČEK. DÁVALI I KUS SVÉHO LASKAVÉHO SRDCE, LIDSKOSTI A NADĚJE. PRO NÁS, PRACOVNÍKY OBLASTNÍ CHARITY JSOU POVBUZUJÍCÍ OBĚ SKUTEČNOSTI. ZÍSKALI JSME FINANČNÍ ČÁSTKU NA NAŠE PROJEKTY A ZÁROVEŇ CITÍME OBROVSKÉ POVBUZENÍ A PODPORU PRO DALŠÍ NAŠÍ PRÁCI.

Výtěžek bude rozdělený mezi ranou péči Sluníčko, která poskytuje zdarma služby rodinám pečujícím doma o dítě s postižením, domácí hospicovou péči, která umožňuje umírajícím trávit poslední chvíle společně v domácím prostředí a odborné sociální poradenství. Pět procent tvoří krizový fond charit pro rychlou pomoc při mimořádných událostech, např. při povodních. Třetina výtěžku je tradičně určena na humanitární pomoc Charity Česká republika v zahraničí i u nás a na další charitní projekty na pomoc lidem v nouzi.

Do 15. února probíhá na www.charitahk.cz **soutěž o nejkrásnější tříkrálový kostým**. Soutěže se účastní skupinky tříkrálových koledníků měst a obcí, kde pořádala tříkrálovou sbírku Oblastní charita Hradec Králové.

S upřímným poděkováním a přáním všeho dobrého
Mgr. Václav Hrček, ředitel
Oblastní charita Hradec Králové

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 57. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 9. 1. 2017

Rada města:

- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvy o právu provést stavbu č. IV-12-2015239/2 (Chlumec nad Cidlinou, p.č. 819/18, Goroškov, knn) mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035.
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvy o právu provést stavbu č. IV-12-2015081/VB/1 (Chlumec nad C., p.č. 1297/3 – Rohlíček – knn) mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035.
- **Doporučuje** zastupitelstvu ke

schválení prodej pozemku st. 298/2, zastavěná plocha o výměře 184 m² včetně stavby občanské vybavenosti bez čp/če v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 320.000,- Kč na základě předložené žádosti.

■ **Schvaluje** uzavření dodatku č. 2 ke Smlouvě o nájmu nemovité věci mezi městem Chlumec nad Cidlinou a Fotbalovým klubem Chlumec nad Cidlinou, IČO: 45981051 (prodloužení doby nájmu do 31. 12. 2028).

■ **Bere na vědomí** žádost Junák – český skaut, středisko Černého havrana Chlumec nad Cidlinou ve věci změny doby nájmu a podnájmu (pozemky v k.ú. Lohenice u Přelouče) a **ukládá** odboru správy majetku a investic zveřejnit záměr změny nájemní smlouvy.

■ **Schvaluje** pronájem pozemku parc. č. 909/79 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou s nájemným 3.800,- Kč/ha/rok a s roč-

ní výpovědní lhůtou k 30. 9. kalendářního roku Agro NEYRINCK s.r.o. (IČO: 27430928).

■ **Schvaluje** pronájem nebytového prostoru v domě č.p. 55 v Klicperově ulici paní **** na základě předložené žádosti s nájemným 600,- Kč/m²/rok na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou od 1. 2. 2017.

■ **Schvaluje** úpravu rozpočtu na rok 2016 – rozpočtové opatření 42 a 43 dle předloženého znění, příjmy, výdaje i financování se nemění.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení úpravy rozpočtu na rok 2017, rozpočtové opatření č. 1. Výdaje se zvyšují o 865,70 tis. Kč, financování se zvyšuje o 865,70 tis. Kč.

■ **Bere na vědomí** žádost o podporu výstavby dětského hřiště ve fotbalovém areálu a **ukládá** oddělení investičního rozvoje v této věci dále jednat.

■ **Schvaluje** aktualizaci Nařízení města Chlumec nad Cidlinou pro zřízení příspěvkové organizace pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, které se neřídí zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 10. 1. 2017.

■ **Schvaluje** vydání různostranné turistické známky dle předloženého návrhu Městské knihovny a informačního centra Chlumec nad Cidlinou v počtu 500 ks.

VÝPIS Z USNESENÍ 58. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 23. 1. 2017

Rada města:

■ **Bere na vědomí** informace o postupu prací na řešení protipovodňových opatření.

■ **Schvaluje** ukončení dohody o nájmu na vývěsní skříňku na domě čp. 55/1 v Klicperově ulici k 30. 4. 2017 a **ukládá** odboru správy majetku a investic zveřejnit záměr pronájmu vývěsní skříňky s nájemným 3.600,- Kč/rok.

■ **Schvaluje** Dohodu na provedení záchranného archeologického výzkumu a dokumentace na stavbě „Stavební úpravy a přístavba objektu č.p. 61“

s Muzeem východních Čech v Hradci Králové, Eliščino nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové, IČO: 00088382.

■ **Bere na vědomí** doporučení majetkové komise ve věci majetkového vypořádání pozemků mezi městem Chlumec nad Cidlinou a Kinský dal Borgo, a.s.

■ **Schvaluje** zadání zakázky na dodávku a montáž workoutového hřiště v areálu fotbalového klubu Radku Heroldovi, Čáslavská 229, 284 01 Kutná Hora, IČO: 12363065.

■ **Schvaluje** uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene s firmou České dráhy, a.s., Praha 1, Nové Město, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, IČO: 70994226.

■ **Schvaluje** k dopracování variantu A1 projektové dokumentace – Dokončení jednostranného chodníku v ulici Žiželická.

■ **Schvaluje** použití znaku města na základě žádosti PCH KK COLUMBA, z. ú., Hradec Králové, Komenského 264/5, IČO: 05163030 z 11. ledna 2017.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 6/20/17, uzavření Smlouvy o dílo na dodávku stavby „Obnova Klicperova náměstí Chlumec nad Cidlinou – II. etapa“ s firmou MATEX HK s.r.o., Kladská 181, 500 03 Hradec

Králové, IČO: 25968807 dle předloženého návrhu.

VÝPIS Z USNESENÍ 20. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 18. 1. 2017

Zastupitelstvo města:

■ **Schvaluje** prodej pozemku st. 298/2, zastavěná plocha o výměře 184 m² včetně stavby občanské vybavenosti bez čp/če v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 320.000,- Kč ****.

■ **Schvaluje** uzavření smlouvy o dílo na akci „Obnova Klicperova náměstí II. etapa“ s firmou MATEX HK s.r.o., Kladská 181, 500 03 Hradec Králové, IČO: 25968807 dle předložené nabídky.

■ **Bere na vědomí** úpravu rozpočtu na rok 2016 – RO č. 42 a 43 dle předloženého znění. Příjmy, výdaje i financování se nemění.

■ **Schvaluje** úpravu rozpočtu na rok 2017 – RO č. 1. Výdaje se zvyšují o 1.077,70 tis. Kč, financování se zvyšuje o 1.077,70 tis. Kč.

Jana Jelínková
asistentka starosty

**** skrytá informace dle zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Spokojenost s naším koupalištěm a kempem

Chlumecké koupaliště, které prošlo v roce 2010 rekonstrukcí, je vysoce hodnoceno nejen obyvateli našeho města, ale i návštěvníky z okolí. Stačí se v létě podívat na parkovací plochy u koupaliště, jak za horkých dní praskají ve švech. Podíváme-li se na registrační značky vozidel, zjistíme, že návštěvníci přijíždějí i ze sousedních krajů. Kromě vozidel z kraje Královéhradeckého se parkoviště plní hlavně auty ze Středočeského kraje a kraje Pardubického. Mám potvrzeno, že chlumecké koupaliště je navštěvováno i mnoha obyvateli Hradce Králové, přestože mají své moderní koupaliště Flošna. Čím naše koupaliště tak

láká? Je to především moderní bazén z křišťálově průzračnou vodou, čistota a udržované zelené plochy, kde si lze jen tak lehnout na deku. Pravda, voda je chladnější, než by si návštěvníci přáli, ale to je způsobeno tím, že ve dnech velkých veder se musí dopouštět ohromné množství studené vody. Zvýšený počet plavců způsobuje větší přeliv vody přes hrany bazénu do odpadu, dochází k velkému odparu z hladiny a lidé vynáší více vody z bazénu na svých tělech a plavkách. Pomohla by jistě filtrační technologie, která by vytlačenu ohřátou vodu vracela přes filtry zpět do bazénu, ale to by byla investice v řádu desítek mi-

lionů korun. Vzhledem k tomu, že je koupaliště využíváno maximálně 3 měsíce v roce, by se nedalo mluvit o možné návratnosti takové investice.

Kemp s dvaceti novými čtyřlůžkovými chatami a množstvím míst pro obytné vozy, karavany a stany se dostává mezi nejlépe hodnocené kempy v republice. Na serveru www.dokempu.cz má v současné době hodnocení od návštěvníků 98 % se známkou „Úžasné“. Investice do areálu, stejně jako provozní náklady, se nám bohatě vrací. Není to jen otázka peněz, město neinvestovalo s cílem zbohatnout, ale Chlumec se tak dostává mezi místa, o která je zájem, přestože

neleží v turisticky hojně navštěvované lokalitě. Že na tom pak neprofituje jen město, ale především místní obchody, restaurace a další služby, je naprosto jasné. O chatky v kempu je takový zájem, že již v lednu máme kapacitu na měsíc červenec a část srpna téměř vyprodánu, přestože klienti musí zaplatit celou částku za ubytování předem. Podíváme-li se na recenze návštěvníků kempu na citovaném internetovém portálu, dozvíme se důvody, proč je naše koupaliště s kempem vyhledávaným místem pro trávení letní dovolené. Jde nejen o čistotu vody a kempu, ale i o pracovitost a ochotu personálu, který drží služby kempu a koupaliště na vysoké úrovni. Každý čtvrtek je zde navíc městským kulturním střediskem pořádán koncert v rámci Chlumeckého hudebního léta, který prokazatelně láká k návštěvě areálu i ty, kteří sem nejedou jen za koupáním. Svou roli hrají i gastronomické služby, které poskytuje Ivo Rödl, nájemce prostor restaurace. Během sezony se ptám návštěvníků kempu na jejich spokojenost a vždy se mi dostává kladných odpovědí, naprostá většina ubytovaných se k nám pravidelně vrací. Samozřejmě máme i své rezervy, je co zlepšovat. Potvrzuje se však, že rekonstrukce koupaliště s kempem měla smysl a Chlumec se stal vyhledávanou destinací, není přes léto „mrtvým městem“. Závěrem uvádím doslovně citace hodnocení ze serveru dokempu.cz tak, jak je tam napsali sami návštěvníci.

Petr Ž.: Pěkné nové chatky, čisté sociálky, krásné prostředí, celkem drahé v kempu, ale ve městě cca 5 min vše dostupné, takže celkový dojem velmi dobrý.

Lenka: Letos jsme byli poprvé ve vašem kempu s koupalištěm a byli jsme velice moc překvapeni, jaké prostředí a zázemí jste vytvořili pro zákazníky. Moc se nám tam líbilo, a proto jsme se k vám ještě jednou vrátili na víkend. Oba víkendy byly na jedničku. Jediné, co jsme postrádali, jsou vyhraněná místa pro karavany, kde občané se stany se cpou mezi karavany a je tam obtížné projít. Bylo by vhodné vyhradit místa přímo pro karavany. Jinak vše na jedničku a v příštím roce se určitě vrátíme. Moc se těšíme.

Jindřich: Po roce opět plný počet bodů, jen prosím vyřešit problém s lavičkami, chatkaři mají sezení v chatce, na

terase a ještě jsou schopni se pustit do stanařů, když si vezmou lavičku ke stanu... Zdraví jinak spokojený táta a dva malí táborníci pod stanem. Josef P.: V tomto kempu jsme byli s dětmi naprosto spokojeni. Všude čisto, správce udržoval trávník ihned po odjezdu karavanů a po sbalení stanů, čisté toalety a sprchy. Výborně vybavená kuchyňka. Po desáté hodině byl dodržován noční klid i díky tomu, že na kemp dohlíží městská policie. Krásný bazén a dokonale čistá voda. Při našem pobytu byla na recepci velice milá a ochotná slečna. Za rok tento kemp určitě opět navštívíme.

Gabčanová E.: Líbilo se nám čisté a hezké prostředí, dobrá dostupnost a vyžití pro děti. Byla jsem s dětmi s ubytováním, personálem a vybavením plně spokojená. Rádi se tam znovu přijedeme ubytovat o prázdninách. Jira P.: Velmi čisto v celém areálu. O kemp se starají zaměstnanci celý týden i o víkendech.

Zuzana J.: Neskutečně dbáno na čistotu v celém areálu, na WC i v umývárkách se můžete v jakoukoli hodinu spolehnout na čistotu, i když je kemp naprosto plný. Personál je vidět stále pracovat o víkendech i večer.

Marie C.: Spokojenost. Ideální prostředí pro rodiny s menšími dětmi. Nevýhodou je chladná voda, i když krásně čistá.

Ing. Ladislav R.: V kempu jsme byli úplně se vším nadmíru spokojeni. Výborná kuchyně, ochotný personál, křišťálově čistá voda, super chatky, čistota na WC a umývárkách atd. Opakovaně tam jezdíme a rádi. Široko daleko nejlepší kemp.

Josef P.: Výborný kemp pro rodiny s dětmi. Všude pěkně čisto a především v recepci velmi milá obsluha.

Dostálová S.: Pěkný a čistý celý areál, hezké chatky, krásný bazén (sice chladnější voda, ale krásně čistá), super dětské hřiště a hřiště na plážový volejball. Příjemný a ochotný personál. Pro nás plus, že je kemp součástí města, zároveň ale i přírody. A velké plus za průběžné hlídky městské policie a za nočního hlídače, který mimo jiné dohlížel také na dodržování nočního klidu.

Fenclová: Při příjezdu nám bylo řečeno, že je zde od 22:00 noční klid, zají-

malo by mě, jestli se to oznamuje všem návštěvníkům kempu... Bohužel, noční klid nebyl... a pak nám bylo řečeno, že jsme měli přijít za nočním hlídačem a říci mu to... Pak nechápu, proč uvádíte noční klid, když si ho musí návštěvníci hlídat sami! Kromě koupaliště v areálu nic není, pouze zavřené bary a něco jako občerstvení... (které je otevřeno pouze přes den a je tam k dispozici pouze „smažený program“ a salát, i přesto, že nám obsluhující paní bylo řečeno, že otevřeno je do 22:00 hod. Bohužel ještě před 20:00 hodinou bylo již zavřeno, a tak není možné si v kempu nic zakoupit. Není tam ani žádný malý obchod. Toalety byly neuklizeny, pokud je na celé koupaliště a kemp 10 nebo 13 toalet, zřejmě by bylo potřeba je častěji uklízet. Kemp pro nás byl velkým zklamáním. R.: Super kemp! Nové koupaliště! Dobré akce!!

Eva K.: Líbí se nám čistota prostředí a vody. Byli jsme u vás už víckrát a určitě ne naposledy. Přejeme mnoho sil a chuti ať vám to dlouho vydrží. Karvanová s rodinou.

Jiřina: Už dlouho jsme tak hezký kemp neviděli. Horší je to se zábavou při špatném počasí, když se nedá koupat. Na výlety je potřeba auto nebo kolo, ale i tak už hledáme termín na příští rok.

Lenka: úžasný, klidný kemp vhodný pro rodiny s dětmi

Jana: V tomto kempu jsme byli poprvé (našla jsem ho přes internet), prostředí nádherné, všude čisto, odpadků koše na každém kroku - denně se dávají nové, na WC byla vždy dostatečná zásoba toal. papíru. Nevýhodou je objednání chatky nejpozději v dubnu, jinak jen pod stan nebo vlastní karavan.

Denisa: Nádherný kemp v úžasném prostředí s velkými možnostmi výletů. Ubytovaní v chatkách perfektní se vším, co člověk potřebuje. Velké plus mají také čisté sociálky a vybavená kuchyňka. Zpracovat by to chtělo ještě na občerstvení v kempu. Chválím burgery, které mě opravdu překvapily, ale zeleninový „salát“ byl vcelku výsměch. Byli jsme moc spokojeni a určitě se vrátíme ☺.

Arnošt Vítek,
místostarosta

Vítání občánků v Chlumci n. Cidl.

foto fibigr

V sobotu dne 4. února 2017 jsme přivítali v obřadní síni Městského úřadu v Chlumci nad Cidlinou, nejmenší občánky našeho města, tedy děti narozené v období březen 2016 až listopad 2016, s trvalým pobytem v Chlumci nad Cidlinou. Celkem jsme uvítali 19 nových občánků s jejich rodiči, z toho 9 chlapečků a 10 holčiček.

Pozvaná miminka s jejich rodiči, prarodiči a dalšími rodinnými příslušníky přivítali starosta města Ing. Miroslav Uchytíl a místostarosta města PaedDr. Arnošt Vítek a s krátkým kulturním programem vystoupily děti z Mateřské školy U Zámku.

Rodiče dětí obdrželi od Města Chlumec nad Cidlinou finanční dárek ve výši 1.000,- Kč, děti malou hračku a maminky květinu.

Rodiče se zapisovali do pamětní knihy města a poté následovalo tradiční fotografování dětí ve staré dřevěné kolébce. Všem malým občánkům přejeme hodně zdraví, spokojenou rodinu a co nejvíce krásných dní jako byl tento sobotní. Příští vítání nových občánků se uskuteční v měsíci květnu.

Pokud se chcete zúčastnit slavnostního vítání občánků se svým nově narozeným miminkem, můžete si vyplnit „Přihlášku k vítání občánků“ a doručit na matriku městského úřadu nebo zaslat elektronicky na adresu matrika@chlumecnc.cz. Přihláška je ke stažení na www.chlumecnc.cz nebo si ji můžete vyvednout a vyplnit osobně na matrice.

Ivona Uchytílová, matrikářka

Sňatky v roce 2016

V loňském roce 2016 bylo uzavřeno v matričním obvodu Městského úřadu Chlumec nad Cidlinou celkem 125 sňatků, což je o 28 sňatků méně než v roce 2015.

Z tohoto celkového počtu 125 svateb bylo uzavřeno:

- v mramorovém sále zámku Karlova koruna – 49 manželství
- ve sloupovém sále zámku Karlova koruna – 9 sňatků
- v zámecké zahradě – 2 sňatky
- před zámeckou oranžerií – 9 sňatků
- v zámecké oranžerii – 13 sňatků
- v zámecké kapli – 1 sňatek
- v obřadní síni MěÚ Chlumec n. C. – 21 sňatků
- penzion Alwin – 13 sňatků
- Loreta – 1 sňatek
- Nové Město – bažantnice V Luhách – 4 sňatky
- Písek – zahrada penzionu – 1 sňatek
- Lovčice – fotbalové hřiště – 1 sňatek
- Lovčice – kulturní dům – 1 sňatek

Uzavřeny byly 4 církevní sňatky:

Římskokatolická církev:

- 1 sňatek v zámecké kapli
- 1 sňatek v mramorovém sále zámku Karlova koruna

Apoštolská církev:

- 2 sňatky v mramorovém sále zámku Karlova koruna

V loňském roce byly uzavřeny 4 sňatky s cizincem:

- 2x státní občan Slovenska
- 1x státní občan Rumunska
- 1x státní občanka Moldavské republiky

Ivona Uchytílová
matrikářka

Ověřování a výpisy z Czech Pointu stále na radnici

Městský úřad Chlumec nad Cidlinou, jako již po řadu let, stále provádí následující úkony:

- **OVĚŘOVÁNÍ PODPISŮ A OVĚŘOVÁNÍ FOTOKOPIÍ**
- **výpisy z Czech Pointu:** výpis z rejstříku trestů a z rejstříku právnických osob, výpisy z katastru nemovitostí, výpisy z obchodního, živnostenského a dalších rejstříků, výpis z bodového hodnocení řidiče, zřízení nebo obnovení datové schránky, autorizované konverze dokumentů a další agendy. Tyto agendy provádí matrika a správní odbor Městského úřadu Chlumec n. C. V soukromí kanceláře si můžete přijít ověřit vaše podpisy, dokumenty a zažádat si o výpisy z CZECH POINTU v těchto časech:

Pondělí	7.00 – 11.15	12.00 – 17.00 hodin
Úterý	7.00 – 11.15	12.00 – 15.30 hodin
Středa	7.00 – 11.15	12.00 – 17.00 hodin
Čtvrtek	7.00 – 11.15	12.00 – 15.00 hodin
Pátek	7.00 – 11.15	12.00 – 13.00 hodin

Magistrát města Hradec Králové bude vydávat občanské průkazy v Chlumci nad Cidlinou

Po letech snah vedení města Chlumec nad Cidlinou a měsících „ladění“, za spolupráce Ministerstva vnitra ČR a Magistrátu města Hradec Králové, **spouštíme pilotní projekt nabírání žádostí o vydání občanských průkazů** (OP) a následné předávání vyrobených OP na městském úřadě v Chlumci nad Cidlinou.

Pracovnice Magistrátu města Hradec Králové budou po dobu pilotního projektu na Městském úřadě v Chlumci nad Cidlinou nabírat žádosti o občanské průkazy se strojově čitelnými údaji s platností 10 let a následně je zde také budou vydávat. Na tomto místě je tedy občany třeba upozornit, že pokud budou požadovat nový občanský průkaz bez strojově čitelných údajů s platností 1 měsíc (tzv. rychlík) po ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení stávajícího dokladu stejně tak i po zrušení trvalého pobytu ve správním řízení, bude nutné i nadále vše vyřídit na obecním úřadu obce s rozšířenou působností dle místa svého trvalého pobytu.

Pro přehled uvádíme i výši nejčastějších správních poplatků a pokut v blokovém řízení, které se platí vždy předem při nabírání žádosti o vydání OP, aby nedocházelo ke zbytečným nedorozuměním. Je tedy třeba **s sebou mít potřebnou hotovost!!!**

OP děti do 15 let – správní poplatek ve výši **50,- Kč**

Žádost o vydání **OP po ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení** – správní poplatek **100,- Kč** a v těchto případech je třeba počítat i s blokovou pokutou až do výše 1000,- Kč.

V ostatních případech je výměna OP většinou zdarma. Pokud si občan nebude jistý, je lépe se raději informovat předem na níže uvedených kontaktech.

Přijímání žádostí a následné vydávání OP bude probíhat 2x měsíčně, vždy ve čtvrtek, v níže uvedených termínech:

Další termíny v následujících měsících budou dohodnuty později dle zájmu veřejnosti o tuto službu.

Služba bude občanům poskytována ve výše uvedené dny **od 8.00 do 11.15 hodin a od 12.00 do 14.00 hodin**. Poslední žadatel bude odbaven ve 14.00 hodin. Denně lze obsloužit cca 40 občanů za předpokladu rovnoměrného rozdělení po celé úřední hodinu.

Abychom minimalizovali čekací dobu, **lze se** na půl a celou hodinu **objednat** telefonicky na tel. číslo **495 703 874**, zbylý čas je rezervován pro neohlášené. Na tomto tel. čísle nelze poskytnout informace k vlastnímu nabírání a vydávání OP.

Vlastní průběh od náběru žádosti po vydání občanského průkazu bude následující:

- ☐ ve vybraném termínu se občan dostaví na Městský úřad v Chlumci nad Cidlinou, kde pracovníce Magistrátu města Hradec Králové na přepážce vypracuje žádost o vydání OP (doba trvání do 15 minut), není potřeba žádná žádost předem ani fotografie, vždy je však třeba, aby občan prokázal svoji totožnost platným OP (v případě neplatného OP pak platným pasem nebo rodným listem), další informace na: <http://www.hradeckralove.org/modules/lifesit/?a=detail&id=18&type=z>
e-mailu: Oldrich.Kaspar@mmhk.cz
nebo na tel. 495 707 476, 495 707 474
- ☐ za 28 dní si na stejné přepážce vyzvedne nový OP

Protože nejsme schopni odhadnout zájem veřejnosti o tuto službu, prosíme o shovívavost v případě případných potíží při jejím náběhu. Jedná se o pilotní projekt, který mimo Chlumec nad Cidlinou probíhá ještě ve Skutči, tj. na dvou místech v ČR, a na jeho průběhu záleží, zda služba zůstane zachována, bude rozšířena do dalších měst a o další služby (vydávání pasů).

Tuto službu bychom nemohli občanům nabídnout bez vstřícného přístupu vedení města Hradec Králové a pracovníků Magistrátu města Hradec Králové. Díky jejich podpoře se město Chlumec nad Cidlinou stalo jedním ze dvou měst, účastníků se pilotního projektu Ministerstva vnitra ČR.

tajemník MěÚ

Meteostanice Chlumec n. Cidlinou náměstí

Přehled vybraných hodnot pro leden 2017

Rychlost větru

Maximální hodnota:
5,7 m/s 4. 1. 2017

Náraz větru

Maximální hodnota:
10,4 m/s 4. 1. 2017

Srážky

Maximální denní úhrn:
7,8 mm 31. 1. 2017

Celkový úhrn:
17,7 mm

Teplota

Minimální hodnota:
-18,2 °C 7. 1. 2017

Průměrná hodnota:
-5,8 °C

Maximální hodnota:
3,6 °C 13. 1. 2017

Relativní vlhkost

Minimální hodnota:
44,5 % 21. 1. 2017

Průměrná hodnota:
81,7 %

Maximální hodnota:
95,4 % 1. 1. 2017

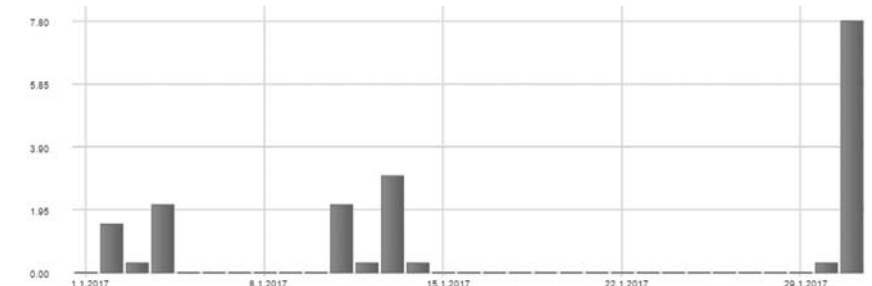
Atmosférický tlak

Minimální hodnota:
991,5 hPa 13. 1. 2017

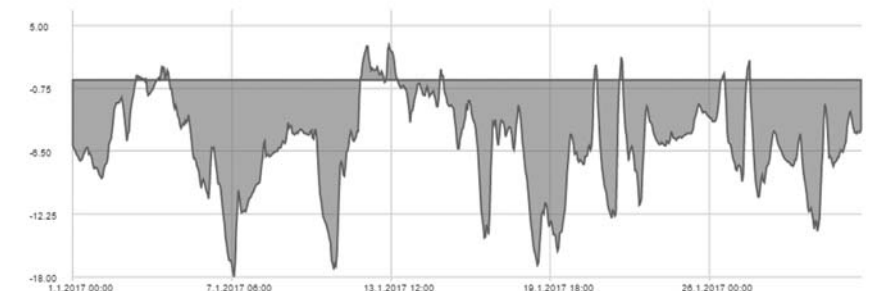
Průměrná hodnota:
1022,9 hPa

Maximální hodnota:
1039,4 hPa 19. 1. 2017

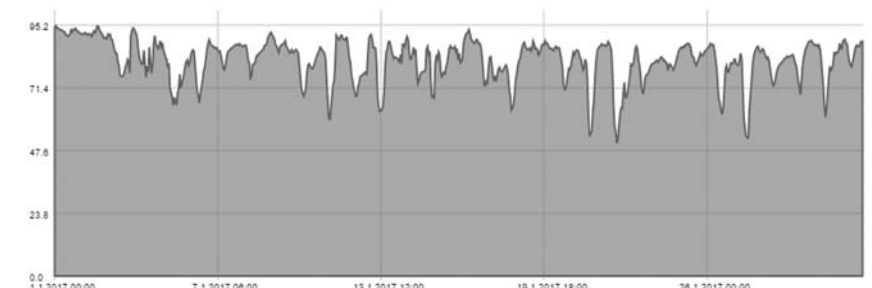
Srážky pro leden 2017

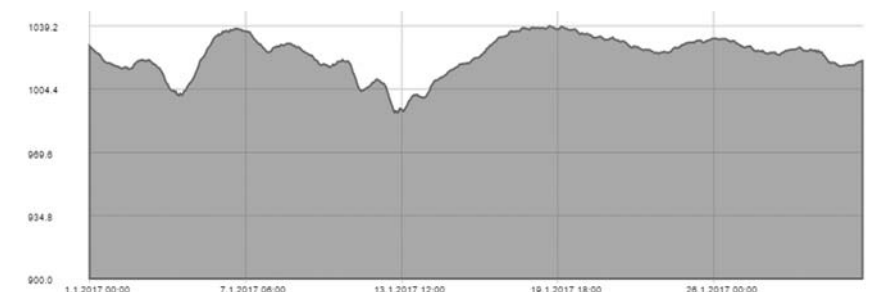
Teplota pro leden 2017

Vlhkost pro leden 2017

Tlak pro leden 2017

Slovo šéfredaktorky

Slovo šéfredaktorky
Únor je dalším v pořadí zimních měsíců. Ač se nám zima v minulých letech ukázala spíše nezimně, hned letošní počátek roku a vlastně celý leden nám předvedla svoji pravou, tedy zimní, tvář plnou sněhu, ledu, mrazu a silného větru. To samozřejmě udělalo radost milovníkům tohoto ročního období a příznivcům zimních sportů. Menší radost už měli řidiči, silničáři, záchranáři a lidé, kteří po skutečné zimě příliš netouží a už si zvykli na její mírnější projevy v posledních letech. V době, kdy píší tyto řádky, stále celkem silně mrzne, po ránu teploměry ukazují i u nás v Chlumci číslce většinou pod mínus 10 stupňů. A sněhu není taky zrovna málo. Do té zimy se nám nikomu moc nechce, ale v době oběda je už někdy příjemně slunečno a straně jižní od sluníčka i příjemně teplo. A když vyrazíte ven do přírody, je na co se dívat – stromy a keře ojínné jako v pohádce. Na zámeckém kopci je alespoň občas vidět několik málo sáňkujících či jinak dovádějících dětí. Pamatujete se na ty zimy, kdy tu bylo doslova narváno? Ale časy se mění... Mně doslova učarovaly ty nejmenší děti naší školy dovádějící na „kopečku“ v parku přímo pod školními okny. Když jsem sledovala, jak si to užívají, skoro jsem nechápala. Ale později mi to došlo! Vždyť vzhledem k jejich věku a k příliš mírným zimám posledních let bez sněhu a mrazu možná mnozí z nich sníh v našem městě ještě nezažili! A natož, aby se na něm dalo takhle řídit. Ať už si s námi pohrává, jak chce, topit se v našich zeměpisných šíř-

kách, bohužel, ale musí. V průběhu topné sezony se každoročně zvyšuje počet výjezdů hasičů k hořícím nebo nějak poškozeným komínům nebo kamnům. Zní to sice kuriózně, ale nedávno jsem se dočetla, že Češi prý neumí správně topit. Nebo, lépe řečeno, neumí topit bezpečně, protože nedodržují základní bezpečnostní pravidla.

Jak tedy správně topit? Prvním pravidlem je kvalita komína, kamen, ale i topiva. Sám o sobě drahý kotel či kamna nezaručí bezpečné topení, pokud chybí správné připojení k funkčnímu komínu a pokud netopíme kvalitním palivem. Důležitý je i výkon topidla. Pokud má malý výkon, je nám zima a snažíme se přetápět. Tím je ale ničíme. Proto při jeho výběru dbáme i na jeho výkon. Velmi nebezpečné je také naložit kamna nebo kotel až po okraj. V extrémním případě může dojít i k prasknutí topidla a tím pádem k požáru celého bytu nebo domu. Chybou je ale i opačný problém, když se spotřebitel, nejčastěji kvůli úspoře paliva, snaží uzavřít všechny přívody vzduchu a topit tak velmi pomalu. Při takovém topení dochází ke zvýšené tvorbě sazí a dehtu, který se usazuje na stěnách kamen. Asi největším problémem je špatné palivo. Mnohdy slouží domácí kotle jako spalovny, ve kterých shoří téměř vše, co doma nepotřebujeme. A ne vždy je důvodem šetření! Někdy je to jen obyčejná lidská lenost. Proč třídit odpad, když v kamnech shoří, snad kromě skla a železa, všechno? Špatný otop se podepíše na všem – na kamech, na komínech, ale také na ovzduší. A tak přes zimu, kromě studeného vzduchu, dýcháme také další zplodiny, které vzduch, díky špatnému topení, obsahuje. A to našemu zdraví rozhodně neprospívá.

I když už mnoho let využíváme k vytápění našeho domu, kromě topení v krbu, elektrické energie, vlastní zkušenosti s topením v kamnech mám také. A k nim patří i tato. Jsem zimomřivá, mám ráda teplo. Nejsem tím správným ukazatelem teploty v uzavřených prostorách. Když je teplo mně, je už dávno před tím teplo všem v mém okolí, někteří už dávno funí vedrem a mně začíná být dobře, tedy teplo. Před řadou let jsme se vydali s naší starou partou na horskou chatu užít si sněhu. Chata byla krásná, dřevěná, vymrzlá... Co vám budu povídat! Sice jsme hned zatopili, ale znáte to. Zatopit v promrzlém domě znamená ještě dlouho mrznout dál. Všem už bylo docela příjemně teplo, a tak se šli bavit do společenské místnosti. Tě situace jsem využila já, jako vrchní příkladač do kamen. V místnosti, kde jsme měli spát, bylo podle mě stále chladno, a tak jsem naložila kamna doslova po vrch a radovala se z toho, jak se konečně ohřeju. A šla jsem se bavit s ostatními. Po nějakém čase jsem potřebovala něco z mého zavazadla. Po otevření dveří našeho pokojíku jsem se vyděla. Kamna hučela jako silná vichřice a svítila rudě na celou místnost jako lucerna vykřičeného domu. Co teď? Povolala jsem své kamarády, kteří mi sice poradili, ale nepomohli. Rady byly nakonec dvě. Jedna zněla: „Modli se!“ A ta druhá: „Otevři okna nebo tu všichni padneme vedrem!“ Najednou mi bylo vedro až moc, a to nejen od kamen. Došlo mi, co všechno se teď může stát... Nakonec vše dobře dopadlo. Kamna i komín žár vydržely a já se tu noc ohřála tak, že na to nikdy nezapomenu. A moji kamarádi mi mé topičské dovednosti dodnes připomínají...

Mgr. Milena Komárková

Moudra

- ✚ Mládí nekoupiš. Stáří neprodáš.
Každý, kdo se přestane učit, je starý, ať je mu 20 nebo 80.
Každý, kdo se stále učí, zůstává mladý.

Henry Ford

- ✚ Jsou v životě mužského takové dny, jako kdyby k nám byl měsíc tou odvrácenou stranou, najednou potřebuje chlap chlapa, aby s ním probral mezinárodní události, celostátní bilanci a tak...

Vladimír Menšík

M. Permanová

Oblastní charita Hradec Králové
velice děkuje všem dárcům

Tříkrálové sbírky 2017,
kteří přispěli celkem **989 262 Kč.**

Výtěžek je určený pro pomoc
rodinám doma s dítětem s postižením,
domácí hospicovou péčí a odborné sociální poradenství.
Dále na humanitární pomoc v ČR i zahraničí.

V Chlumci nad Cidlinou
přispěli dárce celkem **74 679 Kč.**

Vážíme si Vaší důvěry a podpory.
Děkujeme Vám za Vaši pomoc lidem v nouzi.

Děkujeme koledníkům, rodičům, průvodcům, duchovním,
zástupcům úřadů a dalším hodným lidem za pomoc a za čas,
který sbírce věnovali.

Na rozpečetění pokladniček a počítání peněz dohlížel
pověřený pracovník obecního úřadu. Vyúčtování sbírky a správné
využití prostředků kontroluje Magistrát hl. města Prahy.

BŘEZEN a pranostiky

Lidé žijící s přírodou nalézají v ní i staleté zkušenosti a podle nich soudí na počasí. Povětrnost je pánem sedlákovy práce, a proto jí přikládají velkou důležitost. Lidové pranostiky nejsou jenom ledažaké bezvýznamné říkanky, nýbrž pravidla pradávých poznání a zkušeností. Někdy ovšem selžou, ale není pravidla, aby nemělo výjimky.

Průměrně příznivé teploty matejského období v dlouhodobém průměru ke konci první březnové dekády ustupují. Je to důsledek pravidelně se dostavujících vpádů severních proudění studeného kontinentálního vzduchu do střední a západní Evropy. Pro tyto povětrnostní situace se vžil pojmenování **březnová zima**. Po tomto období se již nezažítelně dere **jaro**.

Pranostiky:

Březnové slunce má krátké ruce.
I když pluh v březnu zemi ryje, přeci zima ještě žije.
V březnu sedlák stromy ořezává, ale kabát ještě nesundává.
Svatý Albín pouští vodu na mlýn. (1. 3.)
Svatá Kunhuta – o chlup stoupá teplota. (3. 3.)
Svatý Radko dělá rád hladko. (8. 3.)
Na den svatého Řehoře (12. 3.) lenoch je prý, kdo neoře.

Z kronik:

LP 1367, 3. března, povodeň veliká byla na Vltavě.

Ceskoslovenská obec legionářská a Nadační fond Legie 100 si Vás dovolují pozvat na unikátní expozici

LEGIOVLAK

Repliky legionářských vagonů z let 1918-1920, kdy českoslovenští legionáři ovládli Sibir.

15.-19. březen 2017

Chlumec nad Cidlinou
vlakové nádraží
všechny dny 9-18 h, víkend 9-19 h

Program pro školní exkurze, ukázky zbraní a historické techniky a mnoho dalšího.

legiovlak.cz

Ústup volný

8. března 1569 hrozný vítr se strhl a některá stavení bořil. Roku 1696 o masopustě (6. 3.) chodili lidé bosí, krásné bylo. V roce 1848 o masopustě (7. 3.) jsme orali, seli mák a sázeli brambory.

(Ze zápisů Daniela Adama z Veleslavína)

Naši předkové velice pozorně sledovali vodní režim krajiny. Mimo využívané prameny, studánky a trvalá prameniště byla značná pozornost soustředována na občasné zamokřované polohy. Prameny a vývěry, které existovaly pouze v určitých obdobích roku, stávaly se nositeli pomístních jmen, předpovědí: např. Vytéká-li z pramene voda proudem silným jako ruka, věští to drahotu a vysoké ceny obilí. A když v jarním období pramen prýští pouze tence, nastane úrodný rok a příznivý čas.

Tak půjdeme hledat příznivý pramen pro tento rok?

Pranostikon AV

Inzerce

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 433 140, 602 717 410

BŘEZEN 2017

Klicperův dům - rezervace vstupenek
e-mail: klicperuvdum@chlumecnc.cz

Předprodej vstupenek každý čtvrtek v době od 15.00 do 19.00 hod. nebo před každým představením dle programu

Klicperův dům

- 2. března** **Kubo a kouzelný meč**
čtvrtek **kino** – animovaný dobrodružný
18.00 hod. Hlavní hrdina výpravného animovaného dobrodružství Kubo je výjimečný tím, že umí vyprávět příběhy tak, že to bere dech. Chlapci tenhle talent pomáhá uživit sebe a nemocnou matku. Den co den opouští jeskyni, ve které společně přebývají, a v přílehlé vesnici ohromuje obyvatele svým vyprávěním, které končí vždy před západem slunce. Domů se musí vrátit před setměním, jinak by ho podle matky mohla stihnout strašlivá kletba. Jednoho večera se však vrátit nedokáže.
117 minut dabing mládeži přístupný
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč
- 4. března** **Mikeš hrdina**
sobota **kino** – pásmo krátkých filmů pro děti
17.00 hod. Dorotka a papoušek, Krtek a zápalky, Opojení zvukem, Jak Žofka pořádala sportovní den, Jak Skoka a Kuka překvapila povodeň, Smolíček, Jak M+Š hlídali dítě, Držte si klobouk, Krtek a muzika
73 minut Vstupné: 25 Kč
- 8. března** **Vernisáž výstavy „Přátelé vystavují“**
středa
18.00 hod. Malý sál Klicperova domu – vstup zdarma
- 9. března** **Bezva ženská na krku**
čtvrtek **kino** – komedie ČR
19.00 hod. Sympatická Eliška (Petra Hřebíčková) je na plný úvazek milující manželkou charismatického a bohatého Pavla (Jiří Langmajer). Ovšem jen do té doby, než ji na prahu čtyřicítka milým a korektním způsobem požádá o rozvod. Když nový život, tak od základů! Eliška se rozhodne začít od nuly jako učitelka v malé středočeské vesničce. Rázovitý a hyperaktivní starosta (Miroslav Táborský) nastěhuje Elišku do jednoho domu s nerudným Božíčkem (Ondřej Vetchý), který díky svým vlastním neblahým zkušenostem s „ženskouma definitivně skončil“. Jeho jízlivost a hulvátství může trumfnout snad jen jeho povolání – Božíček pracuje ve vesnici ja-

ko hrobník. Eliška má ovšem na chlapy také momentálně spadeno, takže si rozhodně nechá nic líbit...

97 minut Vstupné: 70 Kč, 50 Kč mládeži přístupný

16. března Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné dětičtvrtek **kino** – fantasy/dobrodružnýDědečkova podivná smrt přiměje Jakea vyrazit na velmi neobvyklou, dobrodružnou výpravu. Pomocí stop a nápodív, které našel v jeho pozůstalosti, objeví na odlehlém koutě jednoho téměř opuštěného ostrova velice zvláštní dům. *Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti*. A i když se Jakeovi na první pohled zdá opuštěný, není tomu tak. Brzy se setká nejen se slečnou Peregrinovou, ale i s jejími mladými chráněnci.
Hrají: Eva Green, Asa Butterfield, Chris O'Dowd, Ella Purnell128 minut přístupnost
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč bez omezení**17. března Klec bláznů Jean Poiret**pátek **10. divadelní sezona 2016-2017**
19.00 hod. Hrají: Ernesto Čekan, Tomáš Racek, Vojtěch Hájek, Miloslav Mejzlík, Hana Gregorová/Dagmar Čárová, Kateřina Velebová, Jiří Chvalovský, Antonín Hardt, Michal Roneš, Tomáš Slaviček/Vojtěch Efler, Pavlína Mourková, Miloslav Nejedlý
Délka představení vč. přestávky: 145 minut Vstupné: 400 Kč, S/D/ZTP: 290 Kč**18. března Nezbedné pohádky**sobota **kino** – pásmo krátkých filmů pro děti
17.00 hod. Budulínka Mandelinka, Ferda mravenec, Vodník ve mlýně, O líném Honzovi, O smutné princezně, Krtek malířem
69 minut Vstupné: 25 Kč**22. března Kouzla pod pokličkou aneb poodhalená tajemství kouzelnické kuchyně**středa
8.30 hod. 10.15 hod. 60 minut Představení pro MŠ a žáky 1.-2. tříd ZŠ
www.kasparmagic.com Vstupné: 50 Kč**23. března Dívka ve vlaku**čtvrtek **kino** – mysteriózní thriller19.00 hod. Každý den na cestě do práce jezdí Rachel Watson vlakem kolem města Witney. Vlak projíždí kolem jejího starého domu, kde bydlí její exmanžel se svou novou manželkou Annou. O pár domů dál každý den vidí jiný manželský pár. Rachel si postupně tento pár oblíbí a sama pro sebe si je pojmenuje „Jess a Jason“. Zdá se, že mají dokonalý život, a Rachel jim zároveň závidí i přeje jejich štěstí. Jednoho dne, když projíždí kolem jejich domu, stane se svědkem něčeho, co od základu změní vše, co si dosud o tomto páru myslela.
Hrají: Emily Blunt, Rebecca Ferguson, Haley Bennett, Justin Theroux112 minut dabing mládeži přístupný
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč od 12 let**29. března Trollové**středa **kino** – animovaná dobrodružná komedie
18.00 hod. Trollové jsou vždy veselí a šťastní skřítkové, kteří nejvíce ze všeho milují hudbu, tanec a zpěv. Jedinou vážnější starost na světě jim dělají Bergeni. Ti si totiž myslí, že můžou být šťastni jedině tehdy, pokud budou mít Trolla v žaludku. Bohužel však už dlouhou dobu žádného na jídelničku neměli. Trollímu králi Peppymu se totiž podaří i se všemi jeho poddanými utéct a založit vlastní veselé městečko Trollíkov, které se Bergenům, v čele s princem Chroupou, nedaří a nedaří nalézt. A tak je jejich království oproti šťastnému a barevnému Trollíkovu naplněné nabručeností, zlobou a vztekem.
Hrají: Eva Green, Asa Butterfield, Chris O'Dowd, Ella Purnell92 minut dabing přístupnost
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč bez omezení**30. března Historie starokladrubských koní**čtvrtek **Lenka Gotthardová**, redaktorka časopisu
19.00 hod. Jezdeckví, autorka a vydavatelka literatury o koních, ředitelka Hypologického muzea ve Slatiňanech a předsedkyně Svazu chovatelů koní Kinských.
Vstupné: 50 KčRezervace vstupenek on-line:
www.klicperuvdum.koupitvstupenku.cz/

TJ Sokol – sokolovna

11. března ODYSSEA
sobota, 20.00 hod. **rockový bal****18. března JELEN**
sobota, 20.00 hod. **Vlčí srdce tour 2017**

Marcela Přerovská, vedoucí Klicperova domu

Vernisáž výstavy
Přátelé vystavují

Výstava „Přátelé vystavují“ představuje čtyři výtvarníky, kteří se dlouhodobě pohybují na výtvarné scéně.

Jana Heřmanová – Veltrusy
Věnuje se malbě olejem, keramice a vitrážím. Působí jako terapeut. Tvoří v cyklech – Stromy, Města, Urbex věnující se rozpadlým budovám.

Jana Heřmanová Dan Váchal

Dan Váchal – Nový Bor
Výtvarník, jehož rukopis malby je osobitý a výrazný, má rád velký formát a do svých maleb stylizuje děje a postavy biblické i světské. Pracuje se sklem, tvoří vitráže a ty historické restauruje.

Milan Pokorný Miroslav Pangrác

Milan Pokorný – Praha
Jeho citlivá malba, která kreativně využívá šablon a zakrývacích pásek, je promyšlená a na vysoké úrovni.**Miroslav Pangrác – Praha**
Do Klicperova domu se vrací po několikaleté absenci. Jeho obrazy byly vystavovány v Klicperově domě na přelomu roku.**8. března 2017 – středa od 18.00 hod.**

Malý sál Klicperova domu – vstup zdarma

Klicperův dům uvádí

10. divadelní sezona 2016-2017**Jean Poiret – Klec bláznů**Klec bláznů je název nočního podniku v Saint – Tropez. Hvězdou travesti show je Albín. Už dvacet let žije s Georgesem, jehož syn se chce zasnoubit s dcerou poslance, který svou kariéru postavil na hlásání řádu a morálky. Maminka s tatínkem, které ve skutečnosti tvoří Albín a Georges, musí před rodiči snoubenky nastolit zdání „normálnosti“ a nezpochybnitelné morálky.
Klec bláznů se v sedmdesátých letech stala nejúspěšnější francouzskou divadelní komedií, podle níž byl o dva roky později natočen film. Ten byl pak ve třech kategoriích nominován na Oscara, vyhrál Zlatý globus a jeden z hlavních představitelů získal Césara a Donatellovu cenu.
Hrají: Ernesto Čekan, Tomáš Racek, Vojtěch Hájek, Miloslav Mejzlík, Hana Gregorová/Dagmar Čárová, Kateřina Velebová, Jiří Chvalovský, Antonín Hardt, Michal Roneš, Tomáš Slaviček/Vojtěch Efler, Pavlína Mourková, Miloslav Nejedlý.
Délka představení vč. přestávky: 145 min.**17. března 2017 – pátek od 19.00 hod.**

Vstupné: 400 Kč, S/D/ZTP: 290 Kč

Předprodej: pokladna Klicperova domu každý čtvrtek v době od 15.00 do 19.00 hod. nebo vždy hodinu před představením dle programu.

Rezervace tel., SMS: 602 717 410, 495 433 140

Rezervace e-mail: klicperuvdum@chlumecnc.czRezervace on-line: <http://klicperuvdum.koupitvstupenku.cz>

Klicperův dům uvádí

Historie starokladrubských koní

Starokladrubští koně jsou v současné době jediným ceremoniálním plemenem koní na světě, které je pro tyto speciální účely chováno více než 400 let. Jejich rodokmen zahrnuje původní starošpanělské a staroitalské koně.

V současné době je na celém světě chováno přibližně 1700 starokladrubských koní, což je ještě přibližně o 300 jedinců méně, než je ohrožených koní Převalských. Z hlediska biologického je populace ohrožená, pokud čítá do 4000 jedinců a to je případ i starokladrubských koní, proto je potřeba se stále intenzivně věnovat jejich chovu.

Původně byli koně starokladrubští chováni v různých barvách, tak jako lipicáni, což u obou plemen výborně zachytil na svých obrazech dvorní malíř císaře Karla VI. Georg Johann von Hamilton.

Rovněž historie starokladrubských koní je nesmírně zajímavá, a tudíž by si zasloužila ještě větší pozornost. Tak se například kvůli válečným vřevám museli koně z Kladruhu několikrát stěhovat a po druhé evakuaci hřebčín dokonce vyhořel, včetně chovatelské dokumentace. Tím pádem je dnes za zakladatele starokladrubských běloušů považován polesinský vraník Pepoli (nar. 1764). Ten měl syna jménem Imperatore a ten zase dalšího jménem General. General byl otcem dvou plemeníků jménem Generale a Generalissimus, kteří založili kmeny dodnes existující. V Kladruhu se rovněž na konci 18. století narodili dva hřebci jménem Favory a Maestoso a později se jejich potomci stali zakladateli kmenů lipických koní. V bílé variantě je k chovu využíván právě ještě kmen Favory a také Sacramoso (původně vraný), v 2. polovině 20. století byl nakoupen lusitanský hřebec Rudolf. V bílé variantě je tedy chováno pět kmenů.

Stejný počet kmenů se podílí na chovu vraníků – jsou to Sacramoso, Solo, Siglavi Pakra, Romke a Generalissimus. Ti jsou od roku 1945 chováni ve Slatiňanech, které jsou již více než 20 let součástí Národního hřebčína Kladruhu nad Labem.

Pro starokladrubské koně všeobecně je typický konvexní profil čelní a nosní linie, který by měl tvořit elegantní klabonos. Oproti lipicánům jsou koně z Kladruhu mohutnější – dle Řádu plemenné knihy jsou minimální kohoutkové hůlkové míry u klisen 159 cm a u plemeníků 162 cm a nejčastěji jsou koně větší, patří mezi tzv. těžké teplokrevníky. Typická pro tyto koně je také vysoká akce předních končetin.

Vyžadují seriózní zacházení a dobrou péči a svým majitelům se odvděčí mnoha pozitivními vlastnostmi. Jsou to koně nesmírně charakterní, pracovití, vytrvalí, dlouhověcí, plodní, s výbornou pamětí.

Koně se v posledním desetiletí stávají velmi oblíbenými u soukromých chovatelů koní, takže i díky jim početní stavy stoupají. V roce 2002 tu bylo přibližně 1100 jedinců, z nichž více než polovinu choval Národní hřebčín Kladruhy n. L. Ten si i v současné době zachovává počet okolo 600 koní a „zbytek“, tedy již více než tisícovka koní, je v soukromém držení.

Koně jsou nejčastěji využíváni v soutěžích spřežení, pro rekreační zapřáhání nebo ježdění, někteří jsou využiti pro „tradizionelle Fahren“, kde se jejich elegancí a impozantností obzvláště projevuje. Oblíbení jsou i v barokním klasickém ježdění. Své uplatnění našli i u jízdní policie.

V letech 1579 – 1918 sloužili jako galakarosiéři na císařských dvorech v Praze nebo ve Vídni, po roce 1918 je využíval ještě pan prezident T. G. Masaryk. Do královských služeb se dostali opět v roce 1994 v Dánsku a v roce 2005 ve Švédsku.

Chov koní v Kladruhu má hluboké kořeny. Koně se v Polabské nížině v blízkosti Pardubic chovali již ve 14. století. V 16. století vlastnil Pardubické panství a Kladrubskou oboru šlechtický rod Pernštejnů. Jaroslav z Pernštejna tento obrovský majetek prodal císaři Ferdinandu I. v roce 1560. Od té doby, až do konce 1. světové války patřily Kladruhy a tamní chov koní Habsburkům. Císař Rudolf II. povýšil kladrubský hřebčín na dvorní v roce 1579. Řada zaměstnanců hřebčína původně pocházela také ze Španělska (přicházeli s koňmi), později z Itálie. Například k ředitelům hřebčína s italským původem patřil určitě Scipio de la Grandia, Alexander Grassetti či Francesco de Jacobo.

Kladrubští koně museli být 3x evakuováni – poprvé za třicetileté války, a to do rakouského Mönchhofu a Halbthurnu, podruhé za sedmileté války do uherského Enyedu a Kopčan a potřetí za prusko-rakouské války v roce

1866 do Laxenburgu u Vídně. Poslední stěhování bylo nesmírně rychlé. Stále se totiž vyčkávalo a najednou přišel v 11 hodin rozkaz, že se koně mají přesunout do Rakouska. První stádo vyrazilo již ve 12 hodin!

Největšího rozkvětu dosáhl hřebčín za vlády císaře Karla VI., otce Marie Terezie. Ten nechal postavit kromě nádherné budovy jízdního Španělské dvorní jezdecké školy ve Vídni i nové budovy v Kladruhu, nechal dovážet koně nejenom ze Španělska, ale i z Itálie, z oblasti Neapole a později také ze severu země.

Velmi zajímavá je historie vrané varianty. Jak již bylo napsáno, byli starokladrubští koně původně chováni v různých barvách. Od konce 18. století se chov specializoval na barvu bílou a černou.

Vranici, nositelé jména Sacramoso podle veronských a severoitalských markýzů, přišli do Kladruhu původně z arcibiskupského hřebčína Ries u Hallein nedaleko Salzburgu. Sama jsem toto místo poměrně komplikovaně vyhledala a navštívila. Kdysi slavný církevní chov již dávno neexistuje a připomínkou je jen malý zámeček, torzo brány a rozlehlé pozemky, kdysi pastviny, dnes golfové hřiště. Každopádně je potřeba se obracet do historie a hledat kořeny. Právě v Itálii by stálo za to navštívit místa, která kdysi byla spojena s chovem ušlechtilých mohutných teplokrevníků, kteří byli využíváni k zapřetí a pod sedlo. Severní Itálie v oblasti Polesiny byla tehdy plná menších šlechtických chovů koní a mnozí z nich putovali do Kladruhu. Na počátku 90. let 20. století jsem tehdy v hřebčíně v Kladruhu zvedla telefonní sluchátko a v něm se ozval milý hlas, který poněkud komplikovanou němčinou stále opakoval slovo Sacramoso. Vyhlíželo to původně tak, že má zájem o nákup koně kmene Sacramoso. Nakonec se ovšem vysvětlilo, že volá markýz Sacramoso zřejmě z oblasti Verony a rád by Kladruhy navštívil a osobně se seznámil se svými čtyřnohými jmenovci. Navštěva hřebčína se opravdu uskutečnila a pan markýz tehdy přišel s výborným nápadem, že by se mohla realizovat cesta Sacramosů ze Slatiňan po kopýtě na výstavu Fiera cavalli do Verony. Bohužel z organizačních důvodů zůstalo pouze u hezké myšlenky. Třeba se jí ještě někdy podaří uskutečnit.

Do Kladruhu přišel ve 40. letech 19. století z Itálie z oblasti okolo Říma i vraník jménem Napoleone. Ten tehdy založil druhý významný kmen. Bohužel existoval pouze do roku 1922, kdy byl poslední jeho zástupce poslán k porážce. Vranici museli z politických a obchodních důvodů opustit kladrubský hřebčín a poslední černí kladrubáci odešli z hřebčína v roce 1931 na Slovensko. Tam se jim nevedlo vůbec dobře.

Již v průběhu 20. let 20. století upozorňoval Prof. PhDr. MUDr. František Bílek, DrSc. na nutnost zachování plemene starokladrubských koní (obou barevných variant) a v roce 1925 napsal publikaci na jejich obhajobu. Teprve ke konci 30. let se mu podařilo začít regenerovat starokladrubského vraníka. Byl to velmi těžký úkol, který zvládl výtečně. Ve své době se stal podle hodnocení FAO 4. nejúspěšnějším genetikem na světě. A díky němu máme dnes stejný počet vraníků a běloušů. Pan prof. Bílek by si zasloužil vytesat sochu z italského mramoru, protože zachránil koně hlavně italského původu ☺. Chov starokladrubských koní by se měl zachovat v jejich původní podobě a poslání. Genetika je naštěstí velmi mocná síla, která nám jednak zachovává koně v původním typu, tzn. galakarosiéry, kteří mohou být využiti pro ceremoniální službu. Dále však se mezi starokladrubskými koňmi vyskytuje i množství koní spíše moderního sportovního typu a ti uspokojují zájemce o soutěže spřežení. Jsou tam koně s výraznými klabonosy i poměrně rovnými profily, takže zájemci o bílé koně, netoužící po jejich zcela typických znacích jsou rovněž spokojeni.

Plemenná kniha starokladrubského koně je uzavřená, a tudíž šlechtitelská práce se odvíjí uvnitř plemene. Zatím tento způsob chovu vyhovuje požadavkům na toto plemeno a ani v nejbližší budoucnosti není třeba výrazně měnit chovatelské postupy. Čtení tradice je na prvním místě.

Ing. Lenka Gotthardová, CSc.

Oplývá nejen neutuchajícím nadšením pro český chov koní a jezdecký, velkou pracovitostí, ale také skutečně širokým spektrem aktivit. Redaktorka časopisu Jezdecký, autorka a vydavatelka literatury o koních, ředitelka Hypologického muzea ve Slatiňanech a předsedkyně Svazu chovatelů koní Kinských přednáší v současnosti na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze.

30. března 2017 – čtvrtek od 19.00 hod.

Vstupné: 50 Kč

Předprodej: pokladna Klicperova domu **každý čtvrtek** v době **od 15.00 do 19.00 hod.** nebo vždy **hodinu před představením** dle programu.

Rezervace tel., SMS: **602 717 410, 495 433 140**

Rezervace e-mail: **klicperuvdum@chlumecnc.cz**

Rezervace on-line: **<http://klicperuvdum.koupitvstupenku.cz>**

Ano nové knihovně

Nová Městská knihovna v Chlumu nad Cidlinou ještě nestojí a již se o ní hovoří, píše, dokonce i vysílá v televizi. Myslím si, že je to „pozornost“, kterou si určitě nezaslouží a kterou většina čtenářů kritizuje. Někdy jen malou zmínkou, někdy docela razantně. Ještě se nám nestalo, že by byl někdo proti. Naopak, stále více je jich zvědavých na to, kdy se již budeme stěhovat, jak bude nová knihovna vypadat, jestli se do ní těšíme. Těch otázek je plno, a tak se pár z nich pokusíme zodpovědět.

Pro novou knihovnu a TIC bylo městem vybráno ideální místo. Náměstí, střed města. Denně kolem projde množství lidí. Nejen místních, ale i z okolních obcí. Všem se tak nabízí ideální možnost kromě nákupu zastavit se i v knihovně a využít jejich služeb. Každý, kdo rád cestuje, ví, že střed města je jeho výkladní skříní. Je to tedy i ideální místo pro nové turistické informační centrum. Kdo si pozorně prohlédl schválené návrhy, ví, že knihovna bude mít konečně bezbariérový přístup. Pro mnoho čtenářů a turistů je současné první patro sokolovny nedostupné nebo jen velmi obtížné. A pokud s sebou náhodou vlečou nahoru i nákup, je to pro mnohé nad jejich síly. Lidé přijdou do půjčovny, sednou si do křesla a slyšíte je povzdychnout „ty schody, ty schody“. A to nemluvíme jenom o seniorech. Před dvěma lety jsme prováděly formou dotazníku čtenářský průzkum a právě přístup do knihovny byl jedním z nejvíce kritizovaných ne-

dotatků. Další častý dotaz příchozích je, jestli nám hospoda v přízemí nevadí a hlavně vzduch z ní, který se pěkně po schodišti šíří do patra. Samozřejmě, že nám vadí. Proto důkladně zavíráme dveře.

Současné prostory knihovny jsou takové, jakou možnost poskytl vnitřní uspořádání sokolovny. Velkou část zabírá vstup a sklad. Prostory nové knihovny jsou navrženy tak, aby většina knihovního fondu byla vystavena k dispozici čtenářům. Pokud si v současné době čtenář neporadí s on-line katalogem, knihy ve skladu jsou pro něj nedostupné. Neví o nich. Navštěvníci dětského oddělení si zvykli, že u okna je ve stropu díra, z které se občas sype písek, a v kanceláři máme připravený skopek na chytání vody. Ta „nezbednice“ si vždy při tání najde cestu do vnitřku budovy. Dále předpokládáme, že v nové budově bude dostatek přírodního světla, příjemná místa na posezení a plno dalšího moderního zařízení. V patře budovy bude společenský sálek, který budeme mít k dispozici na pořádání besed se zajímavými lidmi.

Pokud vše půjde podle plánu, v roce 2018 by se knihovna měla do nových prostor přestěhovat. My v knihovně se na naše nové pracoviště těšíme. Těší se na ně určitě i našich 700 registrovaných čtenářů. A ještě trochu statistiky: Za rok 2016 navštívilo knihovnu a TIC přes deset tisíc lidí, čtenáři si půjčili přes 40 tisíc knih a časopisů.

Helena Holanová, Jana Tichá

Inzerce

Předmět s příběhem

Nedlouho po tom, co bylo chlumecké muzeum v Loretě znovu otevřené, jsem narazila na informaci, že jeden náš sbírkový předmět je dlouhodobě zapůjčen v Českém muzeu hudby v Praze. I když během dalších let ke mně doputoval i jeho popis od studentů, kteří tento pramen zahrnuli do okruhu svého badatelského zájmu, stále byl pro mě Chlumecký kancionál ona pověstná paní Columbová. Proto jsem s radostí uvítala pozvání k návštěvě ČMH spolu s prohlídkou vzácné památky. Návštěvu vyjednal pan starosta, jehož spolužačka z gymnázia v muzeu pracuje a byla nám ochotnou a milou průvodkyní. Nemusím ani popisovat, že největší překvapení

na nás čekalo v badatelně muzea. Pochopitelně velký zážitek byla možnost si kancionál prohlédnout, ale dalším ohromením pro nás byl příběh kancionálu, který nám vyprávěla paní Dagmar Štefancová, PhDr., která pro Chlumec kancionál vlastně zachránila. Celou příhodu popsala v článku **Ten chlumecký kancionál...**, který také připojuji. V době, kdy ho psala, byla ještě svobodná, tak se nenechte zmást jiným příměním. A tak díky lidem, kteří dělají dobře svou práci, je naše město bohatší o tento vzácný předmět, který je o to zajímavější, že je to tzv. „předmět s příběhem!“

Helena Krátká

Ten chlumecký kancionál...

Historie téměř detektivní se může odehrát i v tak zdánlivě poklidné instituci, jako je Muzeum české hudby v Praze. K hlavním úkolům muzea patří sbírat a odborně zpracovávat hudební památky, které se získávají především nákupem od soukromníků. Nabídky bývají rozličné – od domnělých Mozartových autografů, běžných notových tisků a deky používané Dvořákem při cestě do Ameriky (například) až po skutečně cenné hudebniny včetně autografů, kompletních pozůstalostí a uměleckých výtvarných děl. Když mě jednoho květnového dne přivolala služba do badatelky k ohodnocení „starého kancionálu“, skepticky jsem očekávala všechno možné: doba nálezů typu Jistebnického kancionálu snad přece jen minula.

Tentokrát však skepse nebyla na místě. Antikvář z Hradce Králové přivezl unikátní český renesanční kancionál, hlasově kompletní, který podle vytačeného nápisu v kožené vazbě a několika mladších přípisů uvnitř pramene náležel literátskému bratrstvu v Chlumci nad Cidlinou. Vazba byla datována rokem 1593. Na první pohled ojedinělý hudební pramen, podobného typu se na našem území zachovaly jen dva další – Benešovský kancionál a kancionál Sedlčanský – Kopidlanského. Jeho majitel ho našel údajně uschovaný na půdě, kam ho prý ukryli předkové, aby utrakvistický kancionál zachránili před zničením v dobách rekatolizace. Začínající (a snad právě proto ještě poctivý) antikvář chtěl cenu nabídnout

nutého rukopisu konzultovat: nejprve v jednom z pražských antikvariátů, kde byl kancionál odhadnut na 10 000 Kčs (!), a poté s pochopitelnými pochybnostmi o kvalitě tohoto odhadu a na doporučení antikvariátu v Muzeu české hudby.

Stanovisko muzea bylo jednoznačné – kancionál zakoupit za cenu mnohonásobně vyšší, než jakou nabídl pražský antikvariát. Přesné posouzení a ohodnocení měl určit, tak jak je v MČH zvykem, Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost, složený vesměs z externích spolupracovníků. S tímto výsledkem jednání byl spokojen také hradecký antikvář a několik muzejních medievalistů prožívalo euforii z nálezů nového, neznámého pramene. Bohužel, ne dlouho.

Rozpor mezi „půdním nálezem“ na jedné straně a nálepkou z Všeobecné výstavy v r. 1885 na předním příděšti kancionálu, zrestaurovaním pramene (podle kvality papíru bylo provedeno asi také koncem 19. století) a konečně kusými zmínkami o existenci kancionálu z Chlumce nad Cidlinou v odborné literatuře na straně druhé nahlodával mou víru v údajně neznámý pramen ještě týž den. Konzultace s docentem Jaromírem Černým a třemi dalšími odborníky z oblasti české renesanční hudby pochybnosti potvrdila: před námi ležel kancionál ze sbírek Městského muzea v Chlumci nad Cidlinou. Co však bylo na věci nejvíc zážející – v Chlumci nikdo žádný kancionál nepostrádal! Z opatrného telefo-

nického rozhovoru s pracovníci Městského úřadu v Chlumci vyplynulo, že chlumecké muzeum bylo zrušeno a sbírky převezeny do Okresního muzea v Hradci Králové. Tam měly zůstat do té doby, dokud se nevyřeší umístění chlumeckého muzea v restituovaném zámku Kinských. Na soupisu předaných sbírek se kancionál z r. 1593 nenalézal. Podle informace nemohlo bývalé Městské muzeum ani na základě evidence sbírkových předmětů dokázat, že literátský kancionál vůbec vlastnilo...

Nezbylo nic jiného, než „zadržení rukopisu“ ohlásit Kriminální policii – a přesvědčit ji o tom, že se skutečně jedná o pramen v české hudební historii známý jako Chlumecký kancionál. Další svědectví osob, které kancionál studovaly ještě před několika lety v Chlumci, odhalilo zjevně vymazané inventární číslo – opět na příděšti –, které s konečnou platností prokázalo naprosto evidentní totožnost nabízeného kancionálu s majetkem chlumeckého muzea, resp. mės-

ta jako takového. Vyšetřování se ujala Kriminální policie v Hradci Králové.

Výsledek? Kancionál prý chtěl jeho „majitel“ prodat hradeckému antikvariátu omylem, netuše, že mu vlastně nepatří, že se – prý – dostal do rodiny jen prostřednictvím již zemřelé příbuzné. Že s tím nějak nehraje ona historka o nálezu rukopisu za krovu, ani zneškodněné inventární číslo? Možná. V každém případě bylo vyšetřování ukončeno a Muzeum české hudby oficiálně požádalo Městský úřad v Chlumci nad Cidlinou o dlouhodobé deponování rukopisu ve svých sbírkách. Kolik vzácných rukopisů a tisků však bylo skutečně prodáno a vyvezeno, na to se raději neodvažuji ani pomyslet. Nebyť šťastné souhry mnoha náhod, byl by dnes Chlumecký kancionál – jako ten zámek z písničky – také za lesem, pravděpodobně některým v našem pohraničí.

DAGMAR VANIŠOVÁ

Článek vyšel v roce 1993 v časopise Hudební rozhledy.

Odměna za vysvědčení

Konečně jsme se dočkali. V úterý jsme dostali naše první školní vysvědčení. Většinou na něm zářily samé jedničky. Někdo dostal i pochvalu za aktivitu při vyučování.

Odměnou za půlroční práci nám bylo i bruslení na zimním stadionu v Novém Bydžově. Vyrazili jsme 1. února hned

ráno. Někteří z nás stáli na bruslích poprvé. Ti se pokoušeli jen chodit po ledu nebo se pro jistotu drželi hrazdičky. Po dvou hodinách už ale bruslili všichni. Paní učitelka nás pochválila, že jsme šikovní a hodní. Těšíme se, že si bruslení koncem února zopakujeme.

Žáci I. A

Přípravné kurzy

Dostáváme se do období přijímacího řízení na střední školy. Zájemci o studium maturitních oborů budou letos poprvé absolvovat celostátní jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky. Novobydžovské gymnázium pořádá pro žáky 7. a 9. tříd základních škol bezplatné přípravné kurzy k těmto přijímacím zkouškám. Kurzy se uskuteční 24. 3. a 31. 3. 2017 vždy od 14 do 16 hodin v budově gymnázia. Uzávěrka přihlášek do kurzů je 17. 3. 2017. Více informací najdou zájemci na www.gnb.cz.

PaedDr. Jaroslav Šedivý,
ředitel gymnázia

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA

www.msberuska-chlumec.cz

ZIMA, ZIMA, TA JE PRIMA!

Začátek kalendářního roku 2017 nás všechny určitě potěšil. Školní zahrada, pokrytá vrstvou prachového peří, lákala k radostnému dovádění a skotačení. A věřte, že děti si hrát se sněhem užívaly do sytosti. Ti starší sjížděli kopec v zámečném parku jako na horách, mladší děti se věnovaly sezónním činnostem přímo na naší školní zahradě. Kopeček zval na bobování a jen tak běhat a házet si se sněhem bylo vlastně prima. Pokud nebyl velký mráz, užívali jsme si radovánek na sněhu každý den. Děti odhazovaly sníh, vyšlapávaly cestičky, sjížděly na lopatkách a vytvářely stavby ze sněhu. Jistě nám dáte za pravdu, že nejtradičnější zimní zábavou je stavění sněhuláka. Do této činnosti se zapojí celá třída a užije si spoustu legrace. I nám několik rodinek sněhuláků vyrostlo na zahradě. A nejen sněhuláci, ale i různá zvířátka – housenky, veverky... Tyto hrátky prostě k zimě patří!

Některé dny nás však zaskočily veliké mrazy a byli jsme proto nuceni zůstat ve školce. Ale ani tady se děti nenudily. Hrály různé hry, zdolávaly opičí dráhu, kreslily si, vyráběly, poslouchaly pohádky a tak čas, jindy vymezený pro vycházky, přijemně ubíhal.

Chvilu ve školce nám zkrátila také návštěva Divadélka U Dvou slunci s pohádkou Příběhy kočky Micky, ve které si děti společně se zvířátky zazpívaly a zapojily se do děje. A ještě větší zážitek nám přinesla pohádka O pejskovi a kočičce, kterou zahrálo Divadlo Drak, a to v našem Klicperově domě. I malé děti se pohodlně usadily do krásných sedadel a těšily se na pohádku!

Jako každý rok, i letos jsme v lednu přijali pozvání na soutěž DDM „PRIMA PŘEDŠKOLÁK“. Naši školku reprezen-

tovala Eliška Solarová ze třídy „sluníček“ a Lukášek Veselý z „kuřátek“. Eliška se představila vyprávěním pohádky Ote-sánek a Lukášek si zahrál na samotného šéfkuchaře z televizního pořadu Ano, šéfe! Bábovka upečená podle jeho veršovaného receptu by vám určitě všem chutnala! © Oba předškoláci mají za sebou zkoušku odvahy, protože vystupovat před početným publikem není jednoduché, a oni to zvládli na jedničku.

Dnešní článek ukončíme přáním – hodně smíchu a legrace v životě a radosti z vašich dětí. Nezapomínejme na to, že radovat se můžeme i z maličkostí – například z milého úsměvu, dětského smíchu nebo z každé nově zvládnuté dovednosti vašich dětí... a k tomu bychom v naší školce rádi napomohli pestrou nabídkou programu pro děti. Čeká nás třeba karneval, saunování, sportovní školička a jiné... O tom ale zase příště!

Děti a kolektiv MŠ Beruška

JAK SE MÁME...

* děti z naší MŠ se zúčastnily zábavně vzdělávacího programu „PES – NEJMILEJŠÍ KAMARÁD“. Dozvěděly se mnoho zajímavostí o čtyřnohých mazlíčcích, o soužití psa s člověkem, o bezpečném chování při nenadálém setkání s cizím pejskem. Pomazily se s pejsky a odměnily je granulemi, paštikami, piškoty, hračkami – zkrátka vším, co by se ve zvířecím útulku mohlo hodit a zpříjemnit pejskům nešťastný osud.

Děkujeme všem dětem a jejich rodičům, kteří se zúčastnili sbírky pro zvířecí útulky.

* když je velký mráz, těšíme se na pohádky. Tentokrát byla „O drakovi“ a moc jsme se u ní zasmáli.

* i v zimním období navštěvujeme seniory z Domova V Podzámčí a jsme rádi, že si s nimi můžeme zacvičit, zazpívat a popovídat si. Hlavně se učíme k úctě ke starším a jsme rádi, že babičkám a dědečkům 1x měsíčně zpříjemníme den!

* když padá sníh i u nás – v Chlumci – je to vždy prima událost. A proč? Máme totiž na zahradě kopeček, ze kterého sjíždíme na lopatkách, děláme stopy, koule, sněhuláky a sněhové pevnosti. Ve sněhu se i válíme – zkrátka – užíváme si zimu!

* i letošní leden byl pro nás hodně náročný. Nesl

se ve znamení soutěže „PRIMA PŘEDŠKOLÁK“. Adélka Pultrová a Staník Koky nám udělali radost! Ve velké konkurenci okolních MŠ obsadili 2. a 3. místo. GRATULUJEME!

* navštívila nás „kouzelná přádelna“ Dáša Nejmanová. Děti na vlastní oči viděly, jak se česá a sprádá vlna na kovolrátku a co pěkného se z ní pak může udělat. Moc se nám to líbilo!

* i když ještě není léto, chystáme se na něj. A jak? Sprádáme plány na vylepšení školní zahrady. Rádi bychom ji obohatili o mlhoviště, které by nás osvěžilo za horkých dní. A také se učíme plavat – vždy v pátek v bazénu v Hořicích. A moc tam všechny děti chválí!

* už nyní se poctivě připravujeme na nástup do ZŠ. Chystáme se do školy a školní jídelny omrknout, jak to tam vypadá, zkusíme plnit nejrůznější úkoly a učíme se všechno, co budou děti při vstupu do ZŠ potřebovat.

* začátkem února nejstarší děti přivítaly na světě nové kamarády. Na městském úřadě přednesly pásmo básniček při Vítání občánků.

* zúčastnili jsme se výtvarné soutěže v domě dětí a mládeže na téma ZIMA V PŘÍRODĚ. V celé školce jsme poctivě tvořili a vyráběli. Musíme se pochválit: všechny třídy do soutěže udělaly krásné zimní obrázky.

A jak jsme dopadli? O tom zas příště.

Děti a učitelky z MŠ U Zámku

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května 198, ☎ 495 485 357, www.ddmchlumec.net

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC BŘEZEN 2017

4. 3. MAŠKARNÍ KARNEVAL

sobota **Čas a místo:** od 15.00 hodin v sokolovně v Chlumci nad Cidlinou, ukončení v 17.00 hodin.
Program: spousta soutěží pro malé i velké, tanec, slosovateľná dětská vstupenka.
Vstupné: 30,- Kč (jednotné pro děti i dospělé).
S sebou: masku, chuť se bavit, soutěžit a tančit.
Občerstvení lze koupit v místě.

7. 3. XBOX 360 KINECT HRY

úterý Hraní bez ovladače znamená, že hrajete celým tělem. Kinect reaguje na vaše pohyby. Chcete kopnout? Prostě kopněte! Chcete vyskočit? Prostě vyskočte! Nemusíte se učit ovládání – víte, co máte dělat. Hry – závodivé, sportovní, taneční a další...
Čas a místo: 15.45 – 17.15 hodin, GT klubovna DDM.

Akce je bez poplatku, přivítáme každého, kdo má zájem se pobavit. Omezený počet míst.

18. 3. **2. KOLO 30. ROČNÍKU POLABSKÉ LIGY ŽACTVA V JUDU, KTERÉ JE ZÁROVEŇ 20. ROČNÍKEM PŘÁTELSKÝCH UTKÁNÍ MĚSTA CHLUMEC N. C.**

Zahájení: v 10.00 hodin v nové tělocvičně ZŠ Chlumec n. C. (vchod je z parku).
Kategorie: rozdělení dle věku a váhy soutěžících.
Příznivci tohoto sportu, přijďte fandit svým dětem, kamarádům, spolužákům. Soutěž je přístupná veřejnosti.

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
3/17	čtvrtek 2. 3.	čtvrtek 23. 3.
4/17	čtvrtek 6. 4.	čtvrtek 27. 4.
5/17	čtvrtek 4. 5.	čtvrtek 25. 5.
6/17	čtvrtek 1. 6.	čtvrtek 22. 6.
7/17	čtvrtek 29. 6.	čtvrtek 20. 7.
8/17	čtvrtek 10. 8.	čtvrtek 31. 8.

25. 3. O CENU CHLUMCE N. CIDLINOU

sobota Pohárová taneční soutěž pro začínající a mírně pokročilé taneční páry latinsko-americké a standardní tance.
Čas a místo: 10.00 – 15.00 hodin, sokolovna v Chlumci nad Cidlinou.
Vstupné: 60,- Kč za pár (za každou další kategorii se platí 30,- Kč).
Diváci: 40,- Kč (vstupné za osobu).
Přijďte podpořit své děti a kamarády.

31. 3. ZDOBENÍ VELIKONOČNÍCH VAJÍČEK

pátek Kreativní dílna pro děti od 6 let i jejich rodiče. Přijďte si nabarvit a vyzdobit originální vajíčko technikou rozfoukované batiky.
Čas a místo: 15.30 – 17.30 hod., klubovna DDM.
S sebou: přezůvky, asi 4 vyfouknutá vejce.
Poplatek: 50,- Kč (v ceně zahrnut materiál).
Přihlásit se můžete přímo v DDM nebo telefonicky do 29. 3. 2017.

NABÍZÍME LETNÍ TÁBORY 2017:

Hry bez hranic – Všeobecný I., 1. 7. – 9. 7. 2017

Mnichovo Hradiště.
Hl. vedoucí: Lucie Panchartková.

Kobliha – Všeobecný II., 29. 7. – 12. 8. 2017

Svatá Kateřina.
Hl. vedoucí: Vladan Kárník.

Judo tábor – 19. 8. – 26. 8. 2017

Orlické Záhoří.
Hl. vedoucí: Miloš Steklý.
 Pro děti z kroužku juda.

Přihlášení je on-line na našich webových stránkách nebo přímo v DDM.

Přihlášky na zájezdy, informace:

Pondělí, středa: 9.00 – 17.00 hodin
 budova Občanského centra
 (přestávka 11.30 – 12.30 hod.)
 www.ddmchlumec.net

Investice do vaší budoucnosti
 Spolufinancováno Evropskou unií
 z Evropského fondu pro regionální rozvoj

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE V CHLUMCI NAD CIDLINOU

zve děti a rodiče na

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL
S LŮŠOU A MÍŠOU

V sobotu 4. 3. 2017

Místo: sokolovna v Chlumci nad Cidlinou

Zahájení karnevalu je v 15.00 hod.

Připraveny jsou:

Soutěže pro malé i velké
Tanec

Slosovateľné dětské vstupenky

Vstupné: 30,- Kč

Občerstvení lze zakoupit v místě konání.

Info: ☎ 495 485 357, www.ddmchlumec.net

JUDO
LEDEN 2017

V sobotu 14. 1. jsme se zúčastnili první soutěže letošního roku a zároveň prvního kola již 30. ročníku Polabské ligy. Tradičně nás hostila Velim. Soutěže se zúčastnilo bezmála 150 dětí z 27 oddílů. Přechod většiny našich dětí do vyšší věkové kategorie se podepsal na někdy trochu ustrašeném výkonu. Berme to tak, že je to první soutěž v roce a výkony dětí půjdou jistě nahoru. Soupeři byli na tom obdobně, a tak se nám nakonec povedlo úvodní kolo Polabské ligy vyhrát. Náš oddíl měl největší zastoupení, dvacet judistů. První místa obsadili: Jahoda Vojtěch, Petrák Stanislav, Rez Martin, Sejkorová Nikol a Svobodová Anna Marie. Druhá místa: Kárník Tomáš, Pohořalý Jiří, Vilgoš Dominik, Martinec Tomáš a Doležalová Eliška. Třetí místa: Černá Kateřina, Dvořák David, Švecová Petra, Vavřínková Klára a Reková Monika.

O ustrašeném výkonu se už nedalo mluvit na další soutěži, které jsme se zúčastnili o týden později. Super výsledek se nám povedl o víkend 21. 1. a 22. 1. na Velké ceně České Třebové. Soutěže se zúčastnilo přes 60 oddílů, celkem 492 závodníků. Za náš oddíl bojovalo celkem 26 dětí. Soutěž začala v sobotu kategorií mláďat. Osm našich mláďat – judistů vybojovalo první místo v soutěži družstev. Zlato vybojovali: Kačka Černá, Klárka Vavřínková, Jiří Pohořalý, Nikolka Sejkorová, Standa Petrák. Druhé místo Dominik Vilgoš a třetí místo Martin Rez. Matěj Křepel skončil o fous na čtvrtém místě. Do dalších bojů o medaile se pustili starší žáci a žákyně: první místo Míša Jahodová, druhá místa Honza Bařka, Natálka Janouchová, Adam Sejkora, třetí místo Tereza Svobodová

a v celkovém hodnocení týmů za starší žáky a žákyně vybojovali nečekaně druhé místo a krásný pohár.

V neděli pokračovala soutěž v České Třebové mladším žactvem a dorostem.

V mladším žactvu naše děti vybojovaly dvě zlaté medaile: Anička Svobodová a Tomáš Martinec, jedno stříbro má Tomáš Kárník, bronz Eliška Doležalová, páté místo Petra Švecová a bez umístění byli tentokrát Vojta Jahoda s Láďou Bělíkem. Tyto výsledky nám v celkovém součtu oddílů stačily na krásné druhé místo.

Za dorost naši reprezentanti získali jedno zlato, které má Martin Vavřínek a 4x bronz: Bára Švecová, Vojta Svoboda, Jakub Pohořalý a Anička Doležalová. Tentokrát nám jejich výsledky stačily na celkové čtvrté místo, přičemž jsme měli stejné body jako oddíl na třetím místě, ale ten měl jeden kov cennější. Byli jsme nejúspěšnější oddíl v celkovém hodnocení. Po vyhraném prvním kole Polabské ligy v minulém týdnu je to další dobrý výsledek a je to zatím nejlepší vstup do nové sezony.

Poslední soutěž, které jsme se v lednu zúčastnili, byl Pohár nadějí v Olomouci. Soutěže se zúčastnilo přes 60 oddílů z Čech, Slovenska a Polska. Chlumečákům se v silné konkurenci vedlo dobře. Martin Vavřínek skončil ve váze do 90 kg na druhém místě. Největší překvapení nám udělala Anička Doležalová, která ve váze do 52 kg obsadila třetí místo. Vojtěch Svoboda obsadil pěkné páté místo ve váze do 81 kg. Sedmá místa obsadila Barbora Švecová ve váze do 70 kg a Andrea Burešová ve váze do 57 kg. Jakub Pohořalý, který je v dorostu prvním rokem, bohužel v těžké konkurenci vypadl v prvním kole. Pral se ve váze do 73 kg.

Děkuji za výbornou reprezentaci dětem a za dobře odvedenou práci všem trenérům!

Petr Černohorský
vedoucí oddílu juda

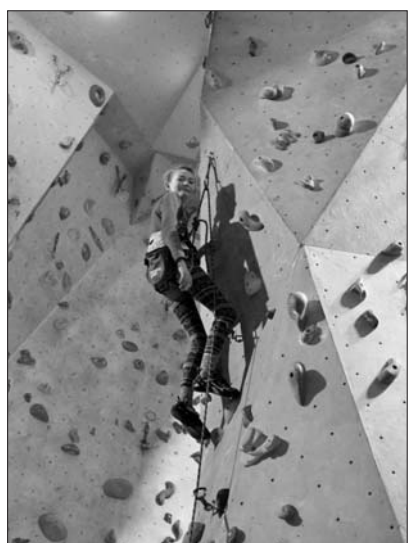
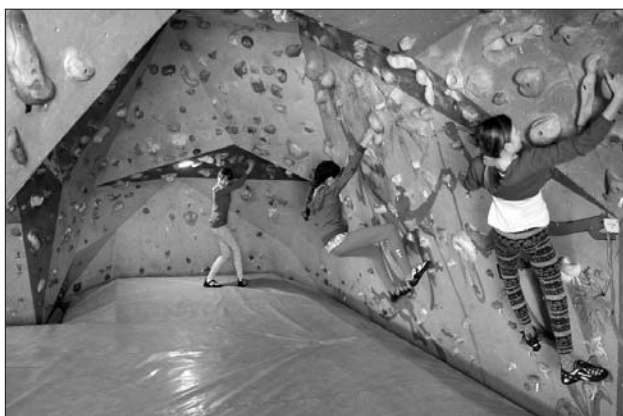
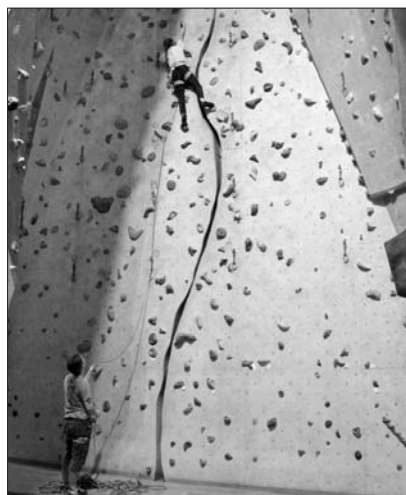
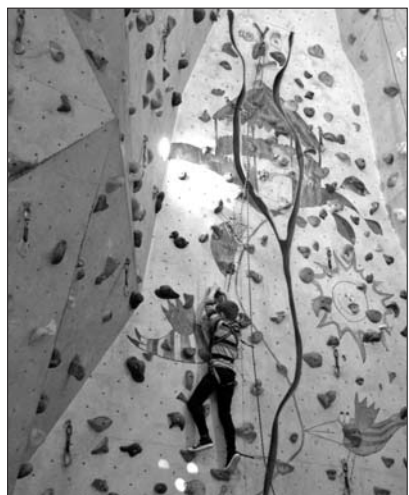
PS Táborník
Chlumec nad Cidlinou

Výlet na lezeckou stěnu v Hradci Králové

Neděle 22. ledna byla ve znamení našeho prvního letošního výletu na lezeckou stěnu v Hradci Králové. My všichni z lezeckého kroužku PS Táborník jsme si vyzkoušeli na vel-

ké lezecké stěně všechno, co jsme se až doposud naučili na kroužku. A určitě jsme si neudělali ostudu. Už se těšíme na další výlet.

Za PS Táborník **Zbyněk**

PS Táborník pořádá letní tábor
ve Sluneční zátocce u Mnichova Hradiště

Tajemnou džunglí

30. 7. - 12. 8. 2017

cena: 2990 Kč

Letní Tábor 2017

Více informací na:
www.pstabornik.cz nebo 775 01 11 55

Inzerce

Inzerce

SKAUTSKOU STEZKOU

AKTUÁLNĚ

**NEVÁHEJ A PŘIHLAS SE
POJIŠTĚNÍCŮM VZP
JE KURZ PROPLACEN**

Na kurzu ZDrSEM vás s využitím zážitkové formy výuky seznámíme se základy první pomoci. Hlavní náplň kurzu tvoří první pomoc pro situace, kdy s rukama v kapsách čekat na dojezd záchranné služby může mít pro pacienta fatální následky.

NABÍZÍME KURZ PRVNÍ POMOCI PRO VEŘEJNOST

O NÁS

ZDrSEM – první pomoc zážitkem, z.s. je organizací zabývající se vzděláním v oblasti první pomoci a urgentní medicíny. Naše kurzy jsou vedeny profesionálně vyškolenými lektory z řad lékařů, záchranářů a mediků. Základem našich kurzů je systém tří kroků, ve kterém je kladen důraz na vlastní bezpečnost a vyhodnocení rizika situace, dále zajištění základních životních funkcí a terciárně ošetření poranění, které neohrožují zraněného na životě. Kurzy realizujeme převážně zážitkovou formou. Účastníci si na vlastní kůži vyzkouší, jak zvládnou zareagovat při zdravotní události. Následně je lektorem rozebrán správný postup řešení dané situace. Praktické bloky se v našem kurzu prolínají s krátkými teoretickými částmi, snažíme se účastníky nezahlcovat odbornými termíny, ale předáváme takové zkušenosti, které si jsou schopni zapamatovat a využít je v případě, kdy o něco doopravdy jde.

CO SE V KURZU DOZVÍTE/NAUČÍTE

Obsahem kurzu je unikátní postup řešení jakékoli zdravotní události. Tři kroky, vyhodnocení situace a zajištění vlastní bezpečnosti, život zachraňující dovednosti (přístup k bezvědomému, nácvik resuscitace, krvácení), další témata první pomoci: dušení, poranění páteře, úrazy hlavy, popáleniny, opařeniny, alergie, otravy, tonutí, volání ZZS a mnoho dalšího.

KOMU JE KURZ URČEN

- Kurz MAMA: termín 13. 5. je primárně věnován první pomoci u mladších dětí (0–5 let), je vhodný zejména pro rodiče, pečovatele...
- Kurz PROFI: termín 14. 5. bude věnován první pomoci u dospělých a starších dětí, je vhodný zejména pro ty, kteří mají již starší děti, nebo děti nemají.

DATUM KONÁNÍ KURZU: 13. 5. KURZ MAMA,
14. 5. KURZ PROFI
MÍSTO KONÁNÍ KURZU: skautské klubovny Chlumec n. C.
(Občanské centrum)
CENA KURZU: 1050 Kč
(v ceně kurz, oběd, občerstvení)
KONTAKTNÍ OSOBA
(sdělí další informace): Vráfa Appl, 604 265 973

11. PLESkání „Al Capone“ 4. 3. 2017

Srdečně zveme všechny skauty, rodiče a přátele skautingu, kteří se s námi chtějí vrátit do 20. let 20. století, kdy symbolem americké mafie byl Al Capone, ať dorazí 4. 3. 2017 ve 20 h. do města Chicago v LUHÁCH.

www.junak-chlumec.wz.cz nebo tel. 732 121 031

CHUMELÍ SE, CHUMELÍ, PADÁ SNÍŽEK BÍLÝ, SEJDEME SE VE STOPĚ ZNIČIT DLOUHOU CHVÍLI

Poslední únorový víkend jsme my, holky, vyrazily na holčíč běžkařskou výpravu do Rokytnice v Orlických horách. Z Chlumce nás vyjelo 20, do počtu čtyřicet doplnily počty trebechovické a stěžerské skautky. Holky jsou pro mě opravdu jedničky, i když stály na běžkách mnohé poprvé, daly hned 8 km na pevnost Hanička. A poté? Žádné odpočívání – pěkně noční lyžování a pekáče. Druhý den relax? Nikoliv – opět běžky, sjezdovky, pekáče – dle chuti. I když jsme všechna panoramata zdolaly v mléčné mlze, byl to pro nás víkend plný energie a dosahování nečekaných vrcholů ☺.

OLDŽABÁCI VE ZDOBNICI

Kdo si myslí, že skauti a vodáci – žabáci a old žabáci v zimě zahálí, je na omylu. Voda je živá, nejen ve skupenství kapalném, ale i plynném a pevném. Stejně tak skauti a vodáci – žabáci a old žabáci jsou živí různého věku, tvarů a bláznivých nápadů.

Jeden takový nápad nás napadl i rozhodli jsme se nenechat zahálet naše těla a loď a vydali se na hory. Běžný člověk si na hory bere sáně, boby, lyže, běžky a nebo jen tak chodí pěšky.

My si vzali loď. Ujeli jsme předvánočnímu shonu směr Orlické hory do malebné vesničky ZDOBNICE.

Již první večer děti použili tradiční náčiní pro večerní sáňkování a bobování, zatímco starší členové výpravy plánovali program na další dny a pečlivě se na náš společný pobyt připravovali.

Druhý den ráno nás na mráz a sních vylákalo sluníčko. Jak také jinak, když se chaloupka jmenuje SLUNEČNÁ. Zahajovací túra směrem k místní kapličky s křížovou cestou byla opravdu pro některé z nás cesta Ježíše. Místo kříže jsme s sebou měli kočárek s Josefem (také jeden svatý). Stoupali jsme do kopců boříce se skrze ledovou krusťu do závějí sněhu, což se Josefovi líbilo. Jako by nám počasí chtělo ještě naši cestu zpříjemnit, přihnala se voda ve skupenství pevném rozptýlená ve vzduchu a zahálila PANORAMATA. Možná i proto se část výpravy otočila a vydala se směrem k teplému krbu a horkému čaji.

My otrlejší jsme z bobů sestavili jakýsi vor, na který jsme naložili Josefa i s jeho kočárem, posilnili se zlatým mokem a hurá hledat kapličku.

Nakonec se před námi kaplička vyloupala z mlžného mrazivého oparu. Možná k tomu přispěla i modlitba dvou u krmelce, kde jsme oba vysilení poklekli a modlili se, ať je již naší pouti konec. Prohlédli jsme si kapličku i křížovou cestu a za naše úsilí nás příroda odměnila jasnou oblohou, sluncem a krásným rozhledem. Cesta zpět se sluncem nad hlavou a z kopce již byla podstatně radostnější.

Návrat byl rádně oslaven horkými nápoji a po dobré a zasloužené večeři přišel ke slovu večerní program.

Emu Tučňáková coby vánoční stromeček a členové tučňáčků rodiny plnili zkoušku, kterou je podmíněno přijetí mezi old žabáky a získat výsostnou nálep-

ku této tlupy. Tři členové této tlupy byli pasováni do hodnosti DRŽÁK old Žabák, což s úctou a pokorou přijali za bouřlivého potlesku všech členů tlupy.

Hlavní a nejdůležitější den však nastal v neděli. Ke slovu přišla Vráťova vynalézavost a hlavně jsme na vodu v pevném skupenství spustili LOĎ. Tlupa se rozdělila do rodinných skupin a s lodí, v lodi či na lodi spolu rodiny soutěžily. Jistě všichni znáte známou scénu z expedice YDYKSEB. Vráťu ji však pojal obráceně, co jiného od něj čekat. A tak první disciplína spočívala v naložení jednoho člena rodiny a bobů dle počtu rodiny do lodi. Za přispění tažné síly zbylých členů vytáhnout celý náklad k metě kdesi daleko v kopci. Po vylodění u mety nasednout na boby a sjet slalomem zpět do místa naložení. Vše na čas a s úsměvem. Všichni se úkolu zhostili s maximálním nasazením a horská služba bez výjezdu.

Druhý úkol nebyl na čas, ale hodnotil se body za techniku provedení a estetiku jako u krasobruslení. Členové rodiny se rozestavěli po zasněžené pláni a matka, co by živitelka a zásobovatelka stravou, sjela k prvnímu členovi, který z jejich úst převzal krajíc chleba našeho vezdejší. Takto krajíc putoval od jednoho k druhému až k poslednímu. Vše bez pomoci rukou či jiných končetin.

Obě soutěže všichni přežili ve zdraví, a tak vítězi byli všichni a hlavně naše milovaná LOĎ, která nás provází celým rokem. Ještě společně fotografie a zase hurá zpět do vánočního shonu.

Děkujeme, LODI a VODO, že nás provází celým rokem a děkujeme všem skautům a vodákům – žabákům a old žabákům za kamarádství a přátelství.

Kleinerovi,

rodiče skauta Kikina a světlušky Julinky

bu Antonína Benjamína Svojsíka – zakladatele Junáka.

28. 1. 2017, jelikož skaut je také tvor společenský a má rád kulturu, světlušky z družiny Stopařů vyjely do Prahy, navštívily muzikál Ať žijí duchové a nezapomněly zapálit na Slavné svíčku u hrobu

SKAUTSKÝM SVĚTEM

VÝROČÍ:

7. 3. 1850 se narodil první prezident Československé republiky **Tomáš Garigue Masaryk**.

20. 2. 1942 padl kolínský skaut škpt. **Václav Morávek**, poslední z odbojové skupiny nazývané Němci „Tři králové“. Všichni tři důstojníci Obranného zpravodajství byli skauti (pplk. Balabán, pplk. Mašín, škpt. Morávek).

22. 2. Mezinárodní den skautek

8. 3. Mezinárodní den žen

20. 3. První jarní den

22. 3. Světový den vody

28. 3. Den Jana Amose Komenského – skautská výchova je pokračovatelem jeho revoluční myšlenky „škola hrou“.

UDÁLOSTI:

16. 1. 2017 zemřel ve věku 94 let bratr JUDr. Jiří Navrátil

Nar. 10. 9. 1923 v Lipsku v rodině diplomata.

Od roku 1935 byl členem Svazu skautů a skautek ČR v Praze, pak v Bučovicích, od roku 1940 Foglarovy „Dvojky“.

S bratrem Jiřím Navrátilem se rozloučil člen náčelnictva kmene dospělých Junáka biskup Radkovský

Za války (v době zákazu skautingu) založil v dorostu KČT 13. skupinu – po válce se proměnila v 2. oddíl vodních skautů. Působil ve skautské protinacistické skupině, zatčen. Za obranu Čs. rozhlasu v r. 1945 vyznamenán stříbrným stupněm Junáckého kříže 1939–1945.

Po roce 1948 byl vyloučen ze studií a za velezradu strávil 11 let v komunistických koncentracích. Po roce 1960 pracoval jako údržbář, pak jako překladatel a novinář.

V roce 1968 zvolen členem náčelnictva Junáka a HKVS (Hlavní kapitanát vodních skautů).

Po obnově Junáka v roce 1989 střídavě starostou a místostarostou. Nositel mnoha skautských vyznamenání, od roku 2002 i nejvyššího světového – Bronzového vlka.

7. 3. 1998 dostal starosta Junáka Jiří Navrátil od prezidenta republiky medaili T. G. Masaryka.

Smutné rozloučení se konalo v kostele sv. Salvátora v Praze.

Mika - Köhler

Skautskou stezku připravila Věra Applová – Lolli

Pranostiky na březen

- ✦ Na svatého Bedřicha (6. 3.) slunko teplem zadýchá.
- ✦ Mrzne-li na den čtyřiceti mučedníků (10. 3.), přijde ještě čtyřicet mrazíků.
- ✦ Na svatého Řehoře ledy plují do moře, vlaštovičky od moře.
- ✦ Svatý Josef s tváří milou končí zimu plnou.
- ✦ Jestli březen kozich stáhl, duben rád by po něm sáhl.

M. Permanová

Tři králové a chlumecké četnictvo

Zvyky jsou v České republice oblíbené. Jinak na tom nejsou ani naši klienti Domova a jeho personál. I nás letos navštívili Tři králové, kteří potěšili každého klienta zaspíváním tradiční písně a obdarováním něčeho sladkého. Někteří senioři si se Třemi králi zaspívali a zavzpomínali na časy dřívější, jak to chodávalo v jejich rodišti.

Další zajímavou akcí, která byla pořádána v Domově v Říhově ulici, byla přednáška Mgr. Bernarta o chlumeckém četnictvu. Ta byla provázena projekcí, doplněnou dobovými fotografiemi. Pan magistr sháněl materiály na toto téma dlouho a myslím si, že se mu zadařilo. S ostatními přítomnými jsme se nejednou zasmáli jeho vyprávění. Úspěch sklídilo například povídání o prvním splachovacím záchodě v Chlumci n. C., který byl vytvořen na četnické stanici. Lidé chodili udávat „každou prkotinu“, aby si mohli následně odskočit a tento novodobý mechanismus ozkoušet. Další příběhy o útěku medvídků mývalů v roce 1937, vražda obchodníka s máslem z Chudonic nebo návštěva T.G.M. v Chlumci měly úspěch, posluchači bedlivě poslouchali, zavzpomínali a i se pobavili.

Za kolektiv Domova V Podzámčí

Petra Kabrielová

Moudra

- ✦ Ženy jsou milanky mladých mužů, družky středního věku a ošetřovatelky starců. *Francis Bacon*
- ✦ S věkem všechny věci ustupují do pozadí a jiné vystupují do popředí. Jádro je v tom synchronu, ten je těžkej. Někdy vyžaduje, aby jeden přibrzdil, když ten druhý nemůže přidat. *Jan Werich*
- ✦ Přátelství je vztah, v němž je všechno tak samozřejmé, že se nemusí nic vysvětlovat. *Dagmar Sedlická*

M. Permanová

Zimní soustředění U Pašeráka

Letošní na sníh bohatá zima nebyla výjimkou, mladí hasiči vyjeli ve dnech 25. 1. – 29. 1. 2017 na tradiční zimní soustředění do Krkonoš. Tentokrát jim na pět dní byla domovem horská chata U Pašeráka v Rejdicích.

Výpravu tvořilo 23 dětí a 6 vedoucích, pro velkou skupinu dětí to bylo první setkání s lyžemi a běžkami. Zimní zábavu si užili nováčci i ti, kteří jezdí pravidelně. Personál chaty se vzorně staral o stravu a pitný režim, večerní program tvořila zábava i výuka, kdy mezi nás přišli členové místní horské služby a vyprávěli o své práci a prevenci úrazů.

Více na: <http://mhchlumec.webnode.cz/>

Lenka Šarounová

Inzerce

Zprávy FK Chlumec n. C.

Zimní příprava probíhá v halách i venku. Dorost vybojoval pohár v Bohdanči.

Muži

trenér: Petr Průcha
asistent: Milan Černý

Kobylice – FK Chlumec n. C. 4:4
(Chadraba 2, Jelínek J., Dušek)

Moravany – FK Chlumec n. C. 3:2
(Jelínek J., Chadraba)

Garda

trenér: Zdeněk Mikšovský
realizační tým: Josef Hladík, Josef Strnad

Pravidelná středeční utkání mají vítěze na obou stranách.

Dorost

trenéři: Petr Kýcelt, Ladislav Heger

Turnaj v Lázních Bohdaneč – MÁME ZLATO!
A nejlepším hráčem byl vyhlášen náš Petr Staněk.

U17 – Bohdaneč U19 2:0 (Staněk, Cholasta), U17 – Kunčice 4:1 (Staněk 2, Doležal 2), U17 – Svratouch U19 4:2 (Feichtinger, Staněk, Kubánek, Doležal)
semifinále: U17 – Kameničky 0:0 PK 1:0,
finále: U17 – Kunčice 0:0 PK 1:0

Žáci starší

trenéři: Vladan Kárník, Zdeněk Kříž

RMSK NB U13 – U15 4:9
(Kárník 3, Čonka 3, Dvořák, Jansa, Mráz)

Žáci mladší

trenéři: Michal Semenec, Martin Fírbacher

U13 – Dohalice 12:7
(Pech 3, Černík 3, Semenec 2, Binder 2, Krčál, Pospíšil)

U13 – Třebeš dívky 15:3

Přípravka starší

trenéři: Radek Volejník, Jiří Zima

U11 – Černilov 7:9

(Věříš 2, Zima 2, Kýmr 2, Dašek)

U11 – Mašova Lhota 14:1

(Kýmr 5, Zima 5, Volejník, Kala, Slavík Kříž)

U11 – Třebeš dívky 12:4

(Kýmr 3, Hála 3, Zima 3, Volejník, Věříš, Kříž)

Přípravka mladší

trenéři: Kamil Mlynář, Libor Schmidt

U9 – RMSK NB 3:24

U9 – Stěžery 5:5

Přípravka mini

trenéři: Petr Pilař, Jakub Jarkovský,
David Branský, Martin Vilgoš

3. místo na turnaji minipřípravek v Hradci Králové, hala Slavie HK

U7 – FC HK B 0:2, U7 – FŠ HK A 6:0 (Vilgoš 3, Kasal, Pilař, Müller), U7 – Lhoha p. L. 0:0, U7 – FŠ HK B 1:1 PK 1:0 (Pilař)

Za FK Chlumec n. C.,
Mgr. Vladan Kárník

Omlouváme se všem autorům. Příspěvky byly redakčně kráceny. Další informace, foto a nekrácené příspěvky na <http://www.chlumecky-fotbal.com>

Humor

Náčelník městských policistů koupil trezor, svolal své podřízené a říká:

„To je nejbezpečnější trezor u nás, má osmimístný kód. Jsou to sice samé čtyřky, ale neřeknu vám v jakém pořadí.“

Jdou dvě blondýny okolo rybníka a jedna tam spadne. Druhá říká: „Jak se mohla utopit, vždyť měla lodičky.“

M. Permanová

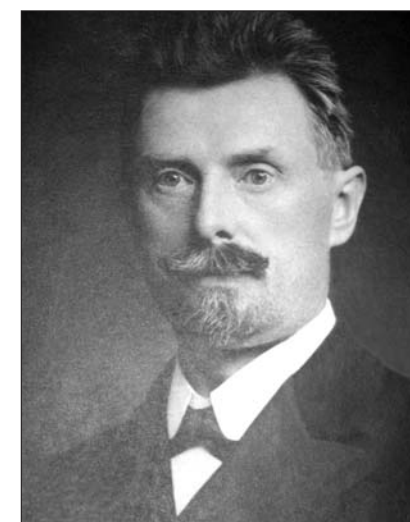
Josef Netolický (2)

Jak se vyráběly pilníky a rašple Chlumečtí pilníkáři

Josef Netolický přijel s rodinou ze Skutče do Chlumce, aby zcela změnil svůj profesní život. Z obchodníka koloniálem se měl stát pilníkářem, kterým se nejspíš nevyučil, ale i my se jistě rádi poučíme. Dnes je při výrobě pilníků zcela běžná zautomatizovaná výroba. Počátkem století sice oba protagonisté ohlásili založení továrny na pilníky, ale ve skutečnosti to byla pouze manufaktura ve dvoře domu Antonína Hájka. **Pilníky a rašple jsou nástroje sloužící k obrábění a ostření, které stále nacházejí uplatnění v každém řemeslnickém dílně. Počátky zhotovování pilníků sahají hluboko do starověku. Nejstarší pilníky byly bronzové. První železné pilníky na našem území se začaly vyskytovat v mladší době železné zřejmě v Německu, ale nebojte se, my budeme pilníkáře sledovat pouze v Čechách, kam toto řemeslo přišlo až v 16. století, a mělo zajištěn dobrý odbyt a tím i výdělek. Zlomem bylo zrušení nevolnictví v roce 1781, které přineslo rozvoj řemesel a tím zvýšenou potřebu těchto zdánlivě jednoduchých nástrojů. Tak se otevřela cesta pro nové pilníkáře ve městech, ale i na venkově. Důležitými odběrateli pilníků byli zámečníci, truhláři, ale i obuvníci, téměř všichni tehdejší řemeslníci. Pilníkářské řemeslo se velmi rozšířilo v okolí Hlinska, Svratky, Nového Města na Moravě, v rodném Netolického kraji. Na pilníkáře ale ve druhé polovině 19. století narazíme také v Chlumu. Bylo to velmi náročné řemeslo. Pilníkáři se nejvíce přibližovali kovářům. Ostatně chlumečtí pilníkáři byli členy místního společenstva kovářů.**

Typickou kovářskou prací při výrobě pilníků bylo vykování pilníkových těles do potřebného tvaru. Ještě předtím bylo potřeba zajistit materiál nejen dostatečně tvrdý, ale také dobře opracova-

telný, který zajistí řezivost pilníků. Zpočátku se s úspěchem používala surovina ze starých železných předmětů, které se překováním využívaly pro nový pilník. Říkalo se tomu šrotové hospodářství. Tento systém prý vydržel až do 20. stole-

Mladý „továrník“ Josef Netolický přišel do Chlumce v roce 1903.

Dnes by se jistě urostlý sokol mohl přihlásit do soutěže o muže roku

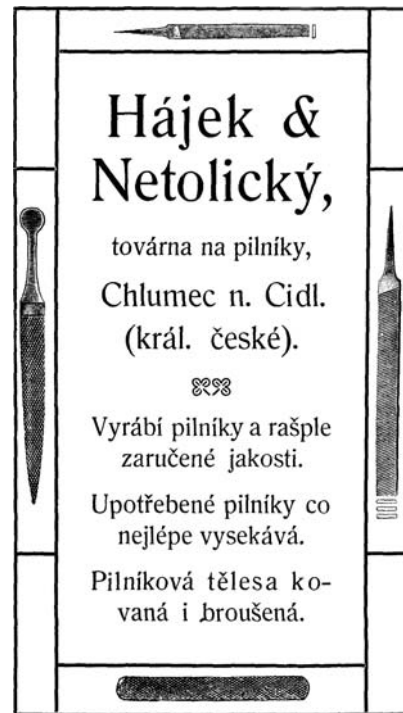
tí a pilníkáři patřili mezi největší sběratele vybraných druhů starého železa. S kvalitou metalurgie se kvalita nové ocele zvyšovala a pilníkáři již materiál odebírali z vodních hamrů, kterých bylo na Vysočině hodně, v podobě tyčí různých profilů. Do tyčoviny si nechávali překovávat i starou ocel. Později se již pro pilníkáře vyráběla speciální pilníkářská ocel s různým obsahem uhlíku podle požadavku pilníkářů na výrobu různých druhů pilníků. Kováři pracovali na klasické kovadlině. Proces kování sestával ze dvou částí. První se ručně vykovala „špice“, to je vlastní těleso pilníku. Velkou pozornost musel pilníkář věnovat teplotě ohřevu ve výhni. Teprve po jejím vyhotovení se kovaly stopky. Délka stopky pilníku je stále podřízena délce pilníku. Ještě dlouho po zavedení metrické soustavy pilníkáři používali

k označení couly a palce. Později bylo namáhavé ruční kování nahrazeno prací pod bucharem. Ty byly zpočátku poháněny ruční silou, později parními stroji a elektrickou energií. V Chlumu pilníkáři měli první parní stroj na přelomu století, elektrifikace byla provedena až před Velkou válkou a mezitím zřejmě používali benzinový motor. Výkovky museli pilníkáři změkčit a odstranit nestejnoměrnosti struktury oceli, proto muselo po vykování tělesa následovat žíhání. Teploty přes 700 °C prováděli starší pilníkáři dřevem v jednoduché peci. Potom se polotovar pomalu ochlazoval. Po vyžhání balíček pilníků zahmuli do žhavých uhlíků a pec utěsnili, aby mezi ně nepronikal vzduch. Neposlušná černá tělesa se někdy pokroutila a ta museli pilníkáři „vyrovnat po těle“. Pilník museli zbavit okují, nerovností, uhlíkatých částí. To řemeslníci prováděli na velkých přírodních brusech, u kterých seděli vysoko v nepřírozené poloze jako na kozlíku, aby broušení napomáhali vahou svého těla. Aby se stal z připraveného polotovaru pilník, musel do něho pilníkář nasekat činné břity. Tato kovářská práce byla jedna z nejdélnějších a nejobtížnějších. Podle vynaložené síly se dláto zaseklo do tělesa, rozhrne materiál a vytvoří zuby. Pilníkový zub, aby pilník dobře plnil svou funkci, musí splňovat řadu specifických požadavků. Na každý pilník se podle budoucího použití používaly jiné sekáče, různá kladiva. Práce se odehrávala na speciální stoličce. Aby zuby byly rovnoběžné jeden vedle druhého, to vyžadovalo velkou zručnost a dlouhou praxi. Nemusím zdůrazňovat, že od sekání, když kladivo odskakovalo v pravidelném rytmu od sekáče, asi pěkně bolely ruce. Protože tento rytmus dodržoval každý pilníkář trochu odlišně, prý si jednotlivci své výrobky dokázali poznat. Bylo to obtížné řemeslo a někteří učni se ho dokonce pro velkou náročnost nikdy ne naučili, nebo mohli vyrábět jen některé druhy pilníků, nejčastěji rašple. Rozdíl mezi pilníkem a rašplí je dán tvarem vyseknutého zubu. Rašple, také struháky, se používají při opracování dřeva, pilníky kovů. Teprve ve 20. století byly do

výroby zaváděny „sekací“ stroje. Uplatnily se i „stabilní“ motory, nejprve parní, benzinové a později elektrické. Na vysekání hrotů navazovalo kalení, kterým končily předcházející operace. Cílem kalení bylo dosažení nezbytné tvrdosti při zachování ostrého břitů. Principem kalení je rozžhavení tělesa s následným rychlým ochlazením. Aby ocel při namočení do lázně nezkréhla, opatřovaly se pilníky vrstvou kalicí pasty, která chránila hroty před opalem v kalicí peci, stejně jako při žihání. Směs před kalením musela být na pilnicích zaschlá. Složení kalicí pasty bylo tajemstvím každého mistra a jak se v literatuře píše, kalilo se v noci. Proces také pěkně zapáchal. Po vyjmutí z vodní lázně se pilníky jen dočistily a popustily stopky, aby změkly a nelámaly se. Posledním úkonem byla závěrečná konzervace výrobků směsí z řepkového oleje, plavené křídly, kremžské běloby a dřevěného uhlí, nebo dalších přísad, které mistr přimíchal, a zpravidla byly jeho tajemstvím. Konzervace měla za úkol také preventivní ochranu proti korozi. Dnes již řemeslní pilníkáři vymizeli, pilníky se vyrábějí zcela automatizovaně, kování bylo nahrazeno válcováním a lisováním. Nezbytnou zkušenost mistrů pilníkářů při dodržování teploty jednotlivých operací nahradila měřicí technika. Pilník se jeví jako jednoduchý nástroj, ale jeho výroba byla poměrně náročná na dodržení technologického postupu. Je zajímavé, že toto náročné řemeslo přežilo i zavedení tovární výroby za první republiky. Průmyslová výroba se u nás přesunula do Jihlavy, ale některé speciální výrobky se dlouho vyráběly i v továrně ručně. Několik pilníkářů údajně přetrvalo až do padesátých let minulého století, poslední, pan Smejkal ručně zpracovává speciální zakázky dodnes v Jihlavě. Průmyslová výroba pilníků je dnes do značné míry zautomatizována, základní těleso pilníku se již nevykovává, ale lisuje. Princip staré pilníkářské technologie zůstal zachován i při moderní výrobě.

Možná si řeknete, proč jsem věnoval technologii tolik pozornosti, když ze čtenářů jistě již pilníkáři v Chlumci nebudou? Aby si každý sám mohl odpovědět na otázku, zda Josef Netolický při příchodu do města ve svých 33 letech mohl začínat vykonávat tak nároč-

né řemeslo bez předchozích zkušeností. Přesto při ohlášení živnosti v roce 1903 oba pilníkáři oznámili, že v živnosti budou osobně činní. Myslím ale, že Netolický do Chlumce přišel podnikat,

Reklama pro chlumeckou okresní výstavu 1911

nikoliv vykonávat řemeslo. Na otázku, proč si vybral pilníkářství, neumím odpovědět, nebo že by v oboru byl přece jen vyučen?

Pozůstatky „továrny“ na pilníky(?) ve dvoře domu č.p. 109/IV v roce 2016

Několik pilníkářů již v Chlumci působilo ve druhé polovině 19. století. Já budu sledovat především Antonína Hájka, který od druhé poloviny 90. let 19. století usiloval o založení velké pilníkářské dílny. Po odchodu dragounů z chlumeckých kasáren nejprve žádal obec o přidělení části koníren ke zřízení kovárny. Obec odpověděla, že to nelze, protože kasárenami disponuje erár, či velkostatek. V roce 1897 požádal Hájek opět městský úřad o objekt č. 127/IV. To byla bývalá městská cihelna za tratí při cestě k nepolické hájovně. Cihly se zde přestaly vyrábět počátkem sedmdesátých let poté, co část lomu na cihlářskou hlínu byla poskytnuta pro výstavbu dráhy. Prejezd železničních kolejí byl při přestavbě nádraží v šedesátých letech minulého století zrušen. Jen připomenu, že ve stejném objektu začínal svou živnost místní továrník Antonín Belichar, který si zde v roce 1878 přistavěl miniaturní slévárnu a koncem osmdesátých let ji přemístil k novobydžovské silnici. Žádost Hájek zdůvodnil záměrem zaměstnávat dvacet i více lidí, ale opět neuspěl. 1. července 1898 bylo Hájkovi vydáno povolení zřídit pilníkářskou provozovnu v domě č.p. 109/IV, kde bydlela jeho a bratrova rodina. Následně požádal o umístění parního stroje (motoru) a později benzinového motoru. Jeho záměr se setkal s nesouhlasem sousedů, proti postavení komína se postavil velkostatek

i sousedé, ale povolení po komisionelní prohlídce v prosinci 1899 od okresního hejtmanství v Novém Bydžově získal. Po instalaci parního stroje do dílny Hájek, ještě před příchodem Netolického, umístil tři sekací stroje. Rozvíjející se dílna předznamenala v roce 1903 jeho zvolení starostou společenstva kovářů. Proč Josef Netolický zanechal své dosavadní obchodnické činnosti, a dokonce opustil své dosavadní bydliště, přátele a zvyky, zůstává pro mě záhadou. Možná, že se s chlumeckým pilníkářem Antonínem Hájkem znali a chtěli jeho zdejší výrobu společně rozšířit, ale nic o tom nesevídčí. Mohu proto spekulovat, že Hájek sháněl společníka inzercí v pražských, nebo krajských novinách. Jak to však doložit, když listovat ve starých inzerátech by bylo téměř nemožné? Možná, že oba podnikání chtíví pánové volili ke vzájemnému seznámení právě tuto cestu. V každém případě Netolický do nového podnikání přinesl kapitál, který Hájkovi chyběl. Nasvědčuje tomu skutečnost, že po příchodu do Chlumce se nejprve nastěhoval k Hájkovi do domu

č.p. 109 v Pražské ulici. Po příchodu Josefa Netolického se o podnikání v dílně (pozůstatky na dvoře ještě najdeme), rozdělili. Mimo Hájka a Netolického zprvu v dílně pracovali 4 pomocníci, 2 učňové a 1 nádeník. Jedním z pomocníků byl také bratr Antonína, Josef Hájek, který se před příchodem Netolického odstěhoval z domu č.p. 109/IV do domu 107/III a později se osamostatnil. Pro nemoc se ale zaměřil pouze na dokončovací práce a prodej pilníků. Zemřel pouze ve 45 letech v roce 1910. Dalším spolupracovníkem zřejmě byl i bratr Jan Hájek. Nevím, jak se spolupráce Antonína Hájka s Netolickým dařila, Netolický měl obchodní nadání, v novinách najdeme nejrůznější inzeráty na pilníky z „továrny“ Hájek & Netolický. V příloze je uvedena fotografie reklamy z katalogu chlumecké okresní výstavy 1911. V roce 1907 hejtmanství povoluje Netolickému výrobu mazadel a vytvrzovací pasty na povrch pilníků, v roce 1910 je Antonín Hájek uveden jako spolujednatel pilníkářského závodu a strojní dílny na výrobu šroubů s pohonem strojů ben-

zinovým motorem, který byl v dílně instalován. Josef Hartman uvádí, že Netolický měl pilníkářskou dílnu také v pamětnickém mlýnu. Žádné podrobnější údaje se mně ale zjistit nepodařilo. V Chlumci na konci prvního desetiletí minulého století nebyli majitelé „továrny“ Hájek s Netolickým sami. Antonínův mladší bratr Jan, který rovněž začínal v jeho dílně a bydlel v domě Novákova hostince č.p. 93/IV, se také chtěl osamostatnit. Příležitostí měl být objekt č.p. 194/IV u nádraží. Ten začala stavět Marie Würzburgová pro vlastní továrnu na slaměné obaly, které začala vyrábět v domě č.p. 79/IV v dnešní Palackého ulici. Než byla továrna dokončena, zemřela a také zde hořelo. Její syn Josef zřejmě neměl s tímto objektem stejný záměr a část ho nabídl k jinému využití. Toho se chytil Jan Hájek se záměrem vyrábět zde pilníky. Zda u toho byli i další z Hájkovy rodinné klanu, případně kteří, se mně nepodařilo doložit, ale Netolický mezi nimi nebyl.

-ijv-

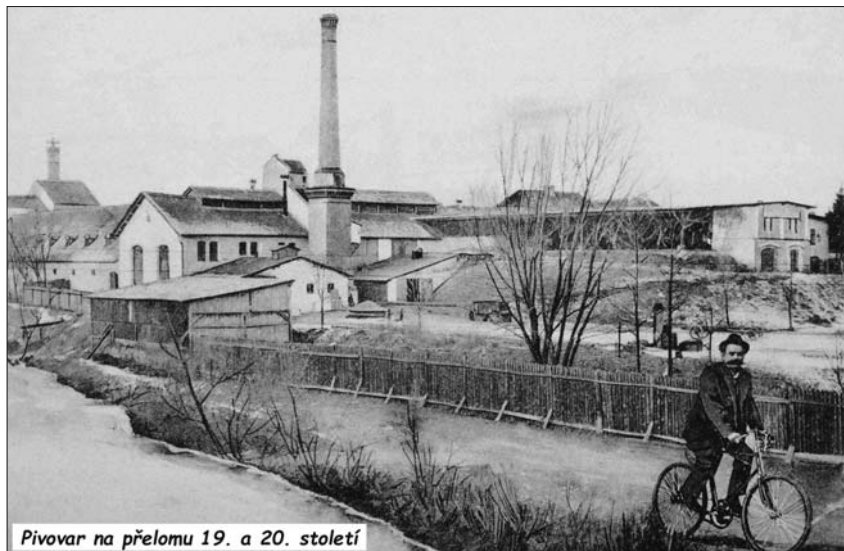
Inzerce

Chlumecké stavební realizace Oktaviána hraběte Kinského

Šedesát čtyři let... Tak dlouho vládl na chlumeckém a kratoňském fideikomisním panství Oktavián hrabě Kinský (1813–1896). Coby osmnáctiletý mladík se v roce 1831 ujal správy rodového majetku... coby starý muž věkem již překročivším osmdesátku byl donucen se jí v letech 1894–1895 vzdát. Okolnosti, které vedly k jeho pádu, jsme si vylíčili v lednovém čísle Chlumeckých listů.

Oktavián hrabě Kinský
(1813 – 1896)

Pivovar na přelomu 19. a 20. století

Navzdory nešťastnému konci zanechala „doba oktaviánská“ hlubokou stopu, patrnou především v architektuře. Vzhledem k značnému územnímu rozsahu fideikomisního panství Kinských bude cílem tohoto článku zmapovat stavební aktivity Oktaviána Kinského pouze v rámci chlumeckého regionu.

Hřebčín Ostrov

Chov koní má na Chlumecku několikasetletou tradici. U zrodu systematického šlechtění koní stál Václav Norbert hrabě Kinský (1642–1719), který na konci 17. století založil panský hřebčín s důrazem na vojenské a hospodářské zaměření chovu. V důsledku ničivých konfliktů, především války o rakouské dědictví a sedmileté války, došlo k vážnému narušení chovatelské disciplíny. Hřebčín byl na konci 18. století pře-

Hřebčín Ostrov v současnosti

místěn do Obory, kde koně pobíhali spolu s ostatní zvěří zcela volně, zdívočeli a rozmnožovali se bez výběru a kontroly.

Nápravu panujícího neutěšeného stavu zjednal až Oktavián hrabě Kinský po převzetí správy rodinného fideikomisu v roce 1831. Známy milovník koní vybudoval v roce 1832 moderní hřebčín Ostrov, zaměřený na chov anglických plnokrevníků. V témže roce Oktavián zavedl řádnou plemennou knihu

koní a určil nové metody chovu. Po letech se Kinského zásluhou podařilo vyšlechtit proslulé teplokrevníky, pro něž je charakteristická neobvyklá zlatavá barva – chlumecké isabely a plaváky, tj. koně Kinských (Equus Kinsky).

Hrabě Oktavián soustředil své koně dle způsobu jejich využití na čtyřech místech; kromě Ostrova také v zámeckých konímách, Oboře a Kolesách. Po roce 1843 započalo vysoušení Velkochlumeckého rybníka, na jehož břehu byl dvůr Ostrov postaven. V prostoru někdejší vodní plochy vznikla luka, na kterých hrabě Oktavián zřídil závodistiště, kde se následně uskutečnila řada slavných dostihů organizovaných podle anglických pravidel.

V rámci roku 1919 vyhlášené pozemkové reformy měl být hřebčín Ostrov zabrán. Zdenko Kinský (1844–1932), Oktaviánův synovec a dědic, jenž spravoval rodový majetek v letech 1895–1922, však po dlouhých jednáních s československým státem dosáhl, aby zde vznikla chovná stanice pro hříbata. Zdenko tím dvůr Ostrov pro rodinu – nyní, po zrušení šlechtických titulů v roce 1918, již bývalých hrabat – zachránil. Ovšem jen dočasně. V roce 1948 stát veškerý majetek Kinských znarodnil. Hřebčín Ostrov byl Kinským navrácen v 90. letech 20. století. Po provedení rozsáhlé rekonstrukce dál slouží svému účelu.

Parostrojní pivovar

Areál parostrojního pivovaru vznikl z podnětu Oktaviána Kinského v 60. letech 19. století, přibližně v místech roku 1840 vyhořelého cukrovaru. Jeho stavbou byl pověřen hraběcí inženýr Václav Nosakovič, který vyprojektoval moderní průmyslový

komplex, svého času náležící k největším v Podlíní. Roční výstav pivovaru Kinských během let postupně vzrůstal. Z pramenů se můžeme dozvědět, že v roce 1930 dosáhla roční produkce 12 800 hl piva, v roce 1937 15 000 hl. Čítanka kraje chlumeckého z roku 1937 nás rovněž informuje, že „pivovar zpracovává znamenité ječmeny Chlumecka, přičemž zvláštní obliby dobývá si jeho světlý a černý ležák“.

Po únoru 1948 pivovar převzala národní správa československých pivovarů. Navzdory skutečnosti, že Chlumecké pivo se mezi místními milovníky zlatavého moku těšilo značné oblibě, byla jeho výroba rozhodnutím ministerstva výživy z roku 1949 zastavena.

Hotel Liverpool

Nejcennější projev stavební aktivity Oktaviána Kinského v Chlumci nad Cidlinou představuje hotel Liverpool z roku 1878. Architektura, slohově stojící na pomezí empiru a novorenesance, je – stejně jako v případě pivovaru – dílem hraběcího stavitele Václava Nosakoviče. Na přelomu 19. a 20. století hotel s půvabnou zahradní restaurací plnil úlohu centra místního kulturního a společenského života. Konaly se zde plesy, spolkové slavnosti a vzdělávací přednášky. Kupříkladu v roce 1902 zde přednášel T. G. Masaryk.

Hotel Liverpool kolem roku 1900

V roce 1927 se novým majitelem Liverpoolu stalo Hospodářské družstvo skladištní a výrobní. Hotel byl zrušen, budova utilitárně přestavěna, vznikly zde kanceláře a sklady obilí. Také přilehlý park s řadou vzrostlých dubů a kaštanů byl vykácen. Další stavební zásahy v období socialismu již jen dokončily proces architektonického znehodnocení bývalého hotelu.

Anežčin pramen v meziválečném období

Kultivace krajiny Chlumecka

V okolí města Chlumce můžeme rovněž obdivovat několik miniaturních staveb, které za svůj vznik vděčí nejen Oktaviánu Kinskému, ale též jeho první choti Anežce. Pětadvacetiletá Anežka Schaffgotschová (1810–1888) se za o tři roky mladšího Oktaviána provdala v roce 1835, aby po manželově boku strávila dlouhých 53 let.

Vztah hraběcího páru byl zpočátku harmonický. Toho důkladem je fakt, že hrabě pojmenoval mnohé z jím budovaných staveb po své ženě. Kromě Anežčina dvora (1842), při němž vznikl nový cukrovar na Skalce, je třeba zmínit hlavně **Anežčin pramen** v lese Mračňovka. Půvabný klasicistní pavilonek nad studánkou, jehož průčelí tvoří dva dórské sloupky a trojúhelný tympanon, nechal Oktavián postavit někdy ve 30. či 40. letech 19. století. Vodu ze studánky kdysi využíval hraběcí velkostatek pro potřeby zámecké kuchyně.

S přibývajícím roky však vztah Oktaviána a Anežky postupně uvažal. Kromě značné odlišnosti povah byla na vině také skutečnost, že jejich manželství zůstalo bezdětné. V posledních letech žil hraběcí pár nikoli spolu, ale spíš vedle sebe.

Anežka Kinská byla zbožná dáma s rozvinutým sociálním cítěním. Pravidelně finančně podporovala chudé či osoby stížené živelnou pohromou. V rámci výkonu patronátního práva, z něhož vyplývala povinnost tzv. patrona (v tomto případě tedy hraběte Oktaviána) financovat a zajišťovat údržbu kostelů, přiměla Anežka svého manžela k realizaci přestaveb či alespoň nutných oprav mnohých chrámů Páně na chlumeckém a kratoňském fideikomisním panství. Sama také kostelům přispěla četnými dary.

Z Anežčiny iniciativy vzniklo na panství Kinských několik drobných sakrálních staveb. Okolí Chlumce nad Cidlinou obohatily **kamenné či kovové kříže**, jež pocházejí z 60.–80. let 19. století. Spatřit je můžeme při cestě mezi dvorem Ostrov a bažantnicí Luhy, nebo u zahradkářské kolonie za sádkami.

V Luhách u tzv. bezedného jezírka připomíná hraběcí pár **novogotická výklenková kaplička** z roku 1863. Jen pár kroků odtud stával pověstmi opředený vaz Morana, jehož stáří bylo odhadováno na 800 let. Obvykle se uvádí, že shořel v roce 1963. Není tomu tak. Jeho osud se naplnil již o rok dříve.

Aleš Fibiger

Anežka hraběnka Kinská
(1810 – 1888)

PŘIPOMÍNKA TRUCHLIVÉHO VÝROČÍ

V březnu roku 1939 československá vojenská zpravodajská služba získala spolehlivé informace, že Německo se připravuje k vojenské okupaci českých zemí. Poskytla ji je jednak francouzská zpravodajská služba, jednak její vlastní agent A-54, který 10. března přicestoval do Prahy, aby uvědomil své řídicí orgány, že 15. března zahájí německé vojsko obsazování Čech a Moravy a německý letecký atašé v Praze Möricke zajišťuje letecký výsadek, který má ještě před vstupem okupačních jednotek obsadit hlavní štáb. Agent se bál, aby se Němci nezmocnili kartoték československých agentů, což by vedlo k jeho odhalení. Členové vlády tuto informaci nebrali vážně. Ani ministr národní obrany ji nepokládal za důvěryhodnou. Podle jeho názoru Hitler nemá důvod, aby podnikl nákladnou vojenskou operaci proti Československu, když československá vláda dělá i bez toho všechno, co si Berlín přeje.

Jediné opatření, na němž se ministři shodli, byla cesta prezidenta Háchy do Berlína. Zpravodajci byli naštěstí prozíravější. Plukovník František Moravec zorganizoval narychlo 14. 3. odlet vybrané skupiny důstojníků s důležitými dokumenty do Velké Británie. Toho dne před polednem československá vláda podala demisi s odůvodněním, že se tím usnadní prezidentova pozice při jednání s Hitlerem, ale hlavně proto, aby se zbavila odpovědnosti za to, co bude muset být ujednáno.

Prezident Hácha, který spolu s dcerou a ministrem zahraničí Chvalkovským přijel na Anhaltské nádraží v Berlíně, byl uvítán pouze československým vyslancem Mastným a úředníkem Hitlerovy kanceláře Meisnerem. Ubytovali se v hotelu Adlon.

Hitler v těchto pozdních nočních hodinách seděl zatím u večere se svým osobním fotografem a téměř přítelem Heinrichem Hoffmannem. Zářil spokojeností. Plán se mu dařil. Ribbentrop podle jeho pokynů v poslední době jako ministr zahraničí záměrně vytvářel ve vztahu k Praze situaci, aby se

česká vláda musela nakonec obrátit přímo na něj s prosbou o přijetí, neboť německé vyslanectví s ní odmítalo komunikovat. Teď tedy přijíždí prezident a on, vůdce, ho postaví před zdrcující skutečnost, že Česko-Slovensko přestalo existovat, neboť slovenský sněm na jeho pokyn odhlasoval osamostatnění Slovenska.

„Dneska je to přesně rok, co jsme vtáhli do Vídně,“ prohlásil Hoffmann. Hitlerovi ožila tvář. Začal vzpomínat, jak ho Vídeňané zdravili jako osvoboditele. Hoffmann připojil vzpomínku na návštěvu vídeňského kabaretu, kde komik zpíval kuplet: Je to teď už všechno, nebo se dá čekat ještě něco dál... Hitler se rozesmál.

„Na tu zpěvákovu otázku jsme dali rychlou odpověď,“ dodával Hoffmann, „protože hned potom přišly Sudety.“ Hitler na něj upřel zvažný pohled: „Dnes přijede Hácha. Opět jeden historický den, o kterém svět ještě nemá tušení.“

„Je to teď už všechno, nebo nás čeká ještě něco dál?“ zeptal se překvapený Hoffmann slovy vídeňského kabaretiera. Hitler mu zůstal odpověď dlužen, neboť mu pobočník právě ohlásil, že prezident Hácha přijel do budovy kancléřství.

Hitler se okamžitě zvedl a rázným krokem se ubíral do audienčního sálu.

Hoffmann jej následoval s fotoaparátem v ruce, aby pořídil pohotově pár oficiálních snímků. Byla jedna hodina patnáct minut. Hoffmann si povšiml Háchovy nervozity, jeho chvějících se rukou. Neušlo to ani Hitlerově pozornosti. Proběhly zdvořilostní formality. Pózování před objektivem.

Fotograf se pak odebral do předpokoj, kde čekal pro případ, že by ho ještě bylo zapotřebí.

Hácha byl rozrušený a nejistý. Ze svěřeného hrdla vyprošťoval omluvné sdělení: „Nikdy jsem se nezabýval politikou, byl jsem justičním úředníkem ve Vídni. Ani pro roce 1918 jsem neměl styk s politikou. Celý republikánský režim mi byl cizí, takže jsem si kladl otázku, zda bylo pro Československo štěstím, že se stalo samostatným státem. Funkci prezidenta republiky jsem přijal jenom s přemáháním. Jsem přesvědčen, že osud Československa je ve vašich rukou, vůdce...“ Podotkl, že se Slováky vůdce neudělá žádné dobré zkušenosti. Pokud jde o Čechy, vyslovil mínění, že by bylo dobré, kdyby byl zajištěn jejich vlastní národní život.

Hitler ho poslouchal s chladným, nepřístupným výrazem tváře. „Nikdy jsem necítil k Československu nenávisť,“ zalhal hned v úvodu, „ale tento stát se ke mně choval vždy nepřátelsky. Již v roce 1934 požadovalo Československo preventivní

válku proti Německu. V roce 1935 podporovalo sankce proti Itálii. Československo se chovalo neloajálně vůči Německu po Mnichově. Nerozpustilo svou armádu, jak to žádalo Německo. Kromě toho neustále přicházely protesty od československých Němců a byly tu i hospodářské nezbytnosti, které mě vedly k rozhodnutí okupovat Československo. Vydal jsem již rozkaz německé branné moci, aby vstoupila na půdu Československa.“

Hitler nedal Háchovi možnost sebemenší námitky. „Rozhodl jsem se, že dám českému národu autonomii, což je dokonce víc, než měli Češi v dobách habsburské monarchie. Ale nemám důvěru ve vládu. Českoslovenští vojáci kladli včera odpor. (Hitler narážel na fakt, že když jednotky wehrmachu 14. března večer s předstihem na Ostravsku překročily československé hranice, narazily na nečekaný, ale nepříjemně houževnatý odpor jednotek 8. pluku Slezského v Czajankově továrně u Frýdku-Místku, při němž osmnáct okupantu padlo.) Dnes provede moje armáda okupaci celého území. Budete-li klást odpor,“ rozkřičel se Hitler, „žádnou autonomii vám nedám. Když nebudete klást odpor, dám vám autonomii a zaručím vám vlastní národní život. Jestli dojde k boji, budu se mstít a nedám nic. Uvědomte si, že na vás jdeme s obrovskou přesilou.“

Zdrcený Hácha se osmělil k tichému dotazu: „Je mi jasné, že každý odpor je marný, ale jste přesvědčen, že okupace je nutná a že armáda má být odzbrojena? Nešlo by to jinak?“ „Nikoli,“ gestikuluje divoce Hitler a zle koulí očima, „to je jediný způsob!“ Dodává ještě: „Okupaci českých zemí jsem se rozhodl provést již před 10. březnem, nikoli teprve po slovenských událostech.“

Hácha ochable namítal, že nemá bohužel možnost zaručit, že československá armáda nebude klást další odpor. Pocítil v té chvíli silnou nevolnost. Do předpokoj, kde čekal Hoffmann, vrazil Hitlerův osobní lékař profesor Morell. „Zavolali ho, jak mi řekl,“ vzpomíná Hoffmann, „protože Hácha se necítil dobře. Zároveň s Morellem jsem znovu vešel do jednacího sálu. Hácha seděl v křesle a těžce dýchal. Podle toho, jak vypadal, dostal záchvat slabosti.“ Doktor Morell nabízel Háchovi povzbuzující injekci, ten se zdráhal. Přítomný Göring ujis-

ťoval, že to nic není, jen hrozný cukr na povzbuzení. Sám si vyhrnul rukáv a dal si vbodnout injekční stříkačku do paže. Hácha se tedy poddal. Göring mu přitom hučel do ucha: „Mám těžký úřad, nemám nic proti vašemu krásnému městu. Kdybyste však proti vůdce rozhodnutí chtěli cokoliv podniknout, zejména kdybyste se snad pokusili požadovat jakoukoliv pomoc zvenčí, byl bych nucen ukázat světu stoprocentní účinnost své letecké zbraně.“

Po hodinové přestávce Hácha, který s lékařskou pomocí překonal mdlobný záchvat, pokoušel se ještě Hitlerovi vzdorovat, ale ten jej zahrnul výhrůžkami. Ribbentrop mezitím přinesl listinu s prohlášením o tom, že česko-slovenský prezident „klade osud českého národa a země s plnou důvěrou do rukou vůdce Německé říše“. Zcela zdeptaný a zoufalý Hácha se nakonec podvolil naléhání, třaslavou rukou se chopil pera a prohlášení podepsal. Svůj podpis později komentoval slovy: „Zlý osud mě postavil v čelo národa v jedné z nejkritičtějších dob jeho historie. Je to hrozné břemeno, ale musím je snášet trpělivě a s důvěrou v Boha, že dějiny budou mé činy posuzovat spravedlivě... Jestli jsem v Berlíně podepsal nebo nepodepsal, nezměnil jsem nic na nezadržitelném chodu událostí. Podepsal jsem z hrůzy ze zničení Prahy, nad nevýslovnými útrapami nevinného národa. Věřil jsem, že

by Göring svou hrozbu splnil, nedám-li souhlas. Jako právník jsem věděl, že můj podpis nemá žádnou cenu...“

„Když jsem později seděl v užším kruhu u Hitlerova stolu,“ čteme v Hoffmannových vzpomínkách, „řekl vůdce: „Toho starého pána mi bylo líto, ale v takovém případě musí jít sentimentalita stranou, záleží jedině na úspěšném výsledku.“ Ctižádostivý profesor Morell si koledoval o uznání za svou účinnou lékařskou pomoc. „Zaplaťpánbůh,“ prohodil s pohledem na Hitlera, „přišla moje injekce v pravou chvíli.“

„Poslyšte, vy s tou vaší injekcí,“ reagoval Hitler, „vy jste toho Háchu tak vzpružil, že jsem se až strachoval, aby mi neodmítl to prohlášení podepsat.“

Do hotelu Adlon se prezident Hácha podle svědectví své dcery, paní Milady Rádové, vrátil rozčilený a skleslý. Řekl, že je to konec samostatnosti, a dodal: „Za to, co jsem učinil, mě jednou národ nazve zrádcem.“ Byl příliš rozrušen, než aby si v hotelu mohl odpočinout, a tak celá delegace raději v 11 hodin dopoledne 16. března nastoupila zpáteční cestu. Němečtí železničáři na příkaz politických orgánů zařídili, že Háchův zvláštní vlak měl zhruba tříhodinové zpoždění. Bylo totiž třeba, aby do Prahy nepříjel dříve než vůdce Velkoněmecké říše, od nynějška nejvyšší vládce i nad českými zeměmi a nový pán Pražského hradu.

Karel Richter

Inzerce

Inzerce

„Tam svět se pohne, kam se síla napře! Věčný ruch, věčná nespokojenost!“

Prof. PhDr. Miroslav Tyrš

SOKOL * 1862 – 155 let od založení

Prohra v bitvě u Solferina negativně ovlivnila dosavadní pozici Rakouska na evropské politické scéně a tato situace zákonitě s sebou přinesla četné vládní i mocenské změny. Jednou z nich a zcela zásadní, byl konec „Bachova absolutismu“ (21. srpna 1859 skončil ve funkci ministra vnitra Alexander Bach). Tím se otevřel prostor pro postupnou obnovu ústavního systému vlády a nastalo všeobecné uvolnění poměrů v celém Rakousko-Uhersku. Byly zakládány různé kulturní vlastenecké spolky (např.: Umělecká beseda, Hlahol či Svatobor, rozvíjelo se ochotnické divadelnictví a jiné lidové spolky apod.). Nová doba kromě oživení národní kultury a identity se promítla i ve snaze po zvyšování fyzické zdatnosti každého jedince, proto se také začalo velmi dařit různým tělocvičným seskupením. Mezi ně patřil i český Ústav Malypetrův, který později sehrál důležitou roli právě při založení Sokola. (Jan Malypetr, učitel a nadšený propagátor tělocviku, roku 1848 se stal prvním českým učitelem tělesné výchovy na zemské škole v Praze).

Jedním ze cvičenců a později i cvičitelů zde také byl Prof. PhDr. Miroslav Tyrš, který současně oslovil české cvičence dalšího ústavu „Schmidtova“ (zde se sdružovali i němečtí cvičenci) a získal je pro založení českého tělocvičného spolku. Spolu s Juliem Grégrem připravili znění stanov nově vzniklé „Jednoty pražské“ a předložili je na c. k. místodržitelství v prosinci 1861 ke schválení.

Stanovy byly schváleny, a tak byla do Malypetrova ústavu v Panské ulici v Praze svolána na **16. února 1862** ustavující valná hromada a **tímto dnem se traduje založení Sokola**. Dostavilo se na ni 75 členů. Starostou byl zvolen Jindřich Fügner, místostarostou Prof. PhDr. Miroslav Tyrš, který se později stal náčelníkem. Mezi členy výboru byly známé osobnosti například: Rudolf Thurn-Taxis, MUDr. Eduard Grégr, JUDr. Julius Grégr, Ferdinand Fingerhut (Náprstek) a mnozí další. S nově založeným spolkem sympatizo-

vali také J. E. Purkyně, J. Neruda, J. Mánes a jiní.

Hlavním heslem, kterérazil Miroslav Tyrš, bylo „Tužme se!“. Josef Barák, český novinář, básník a spisovatel, navrhl pozdrav „Nazdar!“. Jindřich Fügner prosadil tykání a oslovení „Bratře“, respektive „Sestro“. Josef Mánes namaloval první prapor a skicu prvních krojů (později je upravil František Ženíšek). **Název Sokol byl poprvé uveden ve stanovách z listopadu 1864** (z důvodů obezřetnosti před úřady; neboť pojmenování bylo převzato z názvu černohorských revolucionářů).

Cvičení v Sokole bylo zahájeno v březnu 1862 a cvičilo se v několika pronajatých prostorách v Praze. S rostoucím počtem členstva začala být náležitá potřeba vlastní tělocvičny. Podnět ke stavbě nového objektu dal J. Fügner, který současně věnoval i základní finanční částku na nákup pozemku. Objekt byl postaven v novorenesančním slohu architektem V. I. Ullmannem na rohu ulic Žitná a Sokolská v Praze a již v prosinci 1863 byl naplno využíván pro potřeby Sokola a svému původnímu účelu tato budova slouží do současnosti.

Hlavní činností Sokola byla především cvičební náplň, ale kromě cvičení prostných, pořadových a na nářadí se cvičenci věnovali i jiným sportovním odvětvím, mezi něž patřily například – atletika, vzpírání, šerm, zápas, plavání, veslování, jezdeckví a další. Sportovalo se i venku a pořádaly se také četné výlety. K sokolské činnosti patřila i etická a vlastenecká výchova, což splňovalo Tyršovy představy o antických vzorech – osobností zdatné všestranně tělesně i duševně. Sokol se rozvíjel a žil bohatým společenským a kulturním životem, pořádaly se vzdělávací přednášky, koncerty, organizovaly hudební, divadelní a loutkové soubory a představení či plesy a lidové zábavy.

První výlety, při kterých byli sokolové v rudých garibaldiových košilích všude vřele vítáni, uspořádala pražská jednota již na jaře 1862, a to na horu Říp a na Závist u Zbraslavi. Rozvinutí

prvního praporu Sokola Pražského, který namaloval na hedvábí Josef Mánes, se konalo 1. 6. 1862 (pozůstatek praporu je dodnes uchovávan).

V průběhu roku 1862 vznikly sokolské jednoty v dalších českých městech – v Brně, Čáslavi, Jaroměři, Jičíně, Kolíně, Kutné Hoře, Nové Pace, Příbrami a Turnově. Každý rok přibývaly další, nejen na území Čech a Moravy, ale i v zahraničí. Pro mnohé porobené slovanské národy znamenalo založení Sokola zvýšení národního uvědomění a posílení vlasteneckých snah. V roce 1865 dokonce založili naši krajané první jednotu sokolskou za oceánem v USA.

Nositel myšlenky založení Sokola byl **Prof. PhDr. Miroslav Tyrš** (Friedrich Emmanuel Tirsch), narozen 17. září 1832 v Děčíně. Byl obdivovatelem antické kalokagathie (krásné a dobré, krása a ctnost patří k sobě a mají mnoho společného, co není zároveň dobré, nemůže být krásné a naopak) a její zásady rozvoje člověka po stránce tělesné i duševní prosazoval pak i v Sokole. Byl místostarostou a náčelníkem Sokola Pražského, velel 1. sokolskému sletu 1882 na Střeleckém ostrově. Řídil časopis Sokol a vydal spis „Základové tělocviku“, obsahující promyšlený tělocvičný systém a výstižné názvosloví, které později převzala i armáda. Svou statí „Hod olympický“ oživil olympijskou myšlenku dávno před obnovou novodobých olympijských her. V roce 1883 dosáhl profesury na pražské univerzitě, pro niž se měl vzdát činnosti v Sokole. V napjaté osobní i pracovní situaci se léčil v tyrolském Oetzu, kde zahynul 8. srpna 1884 v horské řece Aaše, bylo mu necelých 52 let.

Druhým mužem a spoluzakladatelem Sokola byl **Jindřich Fügner** (Heinrich Anton Fügner), který se narodil 10. září 1822 v Praze. Věnoval se obchodu, později se stal odborníkem v pojišťovnictví. Stále se vzdělával, věnoval se i hudbě, společenským zájmům a sportu. Vlastenecké citění jej sblížilo s Tyršem, jehož myšlenku na založení českého tělocvičného spolku s vyšším

posláním aktivně pomáhal uskutečnit. V Sokole Pražském byl prvním starostou a mecenášem, zasloužil se především o výstavbu první sokolovny v Žitné ulici v Praze. Fügner zaváděl do Sokola demokratické vztahy mezi členstvem a staral se též o bohatou kulturní a společenskou činnost (v roce 1865 uvedl v život „Šibřinky“ – veselá maskární sokolské zábavy). Zemřel 15. listopadu 1865 ve 43 letech na „talovitost krve – pyémií“ (nákaza rozšířená z původního ložiska krevním oběhem).

K dalším významným osobnostem Sokola mezi jinými patřili:

Renáta Tyršová, dcera J. Fügnera a manželka PhDr. Tyrše, podílela se na výstavách a na vzniku sokolského muzea. Po úmrtí Tyrše utřídila jeho spisy. V roce 1931 jí byl udělen čestný doktorát na Univerzitě Karlově;

Klemeňa Hanušová, spolupracovnice Tyrše, cvičitelka Tělocvičného spolku paní a dívek pražských (od 1869), pečovala o rozvoj školní tělesné výchovy, vychovávala cvičitelky a celkově ovlivnila postavení žen ve společnosti;

JUDr. Jan Podlipný, starosta České obce sokolské 1889–1906, primátor města Prahy 1897–1900, jeho zásluhou uskutečnilo sokolstvo řadu zájezdů do zahraničí, čímž si „otevřelo okno do světa“;

JUDr. Jindřich Vaníček zmodernizoval sokolský tělocvik, zaváděl zejména sportovní disciplíny. Řídil šest sletů od 1895 do 1926. Po roce 1918 se podílel na utváření nové Československé armády;

MUDr. Stanislav Bukovský, v mládí vynikající závodník a cvičitel. V roce 1932 převzal starostenství v ČOS a Svazu Slovanské sokolstvo. Po deportaci do Terezína zahynul v koncentračním táboře Osvětim.

K vrcholům sokolské činnosti a reprezentaci cvičebních výsledků vždy patřila skupinová vystoupení a společná cvičení, která byla prezentována na všesokolských sletech. Tato vystoupení veřejně propagovala sokolskou činnost a působila na veřejnost k dalšímu posilování členské základny a šíření sokolské myšlenky. V období od založení do vzniku samostatné ČSR se ko-

nalo celkem šest sletů. První byl 18. 6. 1882 na Střeleckém ostrově v Praze a pod vedením náčelníka M. Tyrše zde cvičilo celkem 700 mužů. Další slety proběhly v letech 1891, 1895, 1901, 1907, 1912. Počet cvičenců trvale stoupal, postupně se zúčastňovaly i zahraniční delegace a rovněž tak rostl i zájem veřejnosti. Šestý slet v roce 1912 byl rozložen do pěti týdnů, představilo se celkem 30 000 sokolů, které sledovalo 300 000 diváků.

Po vzniku samostatného Československa a v období „první republiky“ se Sokol stal opravdu celonárodní sportovní společenskou organizací, jejíž personální potenciál průběžně rostl, až čítal téměř milion členů. Celkem bylo v republice 52 žup a z toho 6 jich působilo na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Rozvíjel se cvičební proces, pravidelně se konaly závody všech složek (nářadí, atletika, hry, plavání a další sporty), postupně se sokolské aktivity rozrostly na 36 odvětví. Nejlepší cvičenci se dostávali až do reprezentačních družstev a zastupovali naši republiku na mezinárodních závodech a olympiádách, odkud přiváželi cenné medaile.

Od 20. let minulého století se začaly prosazovat pobyty v přírodě, které zahrnovaly výlety, tematické vycházky, zájezdy a hlavně táboření (celkem bylo uspořádáno přes 900 táborů). Na tom má hlavní zásluhu náčelnice, se-

stra Marie Provazníková, která byla též neúnavnou propagátorkou nových sportů. Česká obec sokolská (ČOS) měla dokonce vlastní školu, kde se na odborné úrovni vzdělávali cvičitelé a trenéři – vesměs dobrovolní. Rovněž vysoká úroveň vzdělávací práce zaručovala sokolské a národní uvědomění všech členů včetně mládeže. Rozvíjela se i kulturní činnost, zakládaly se pěvecké sbory, hudební a trubačské, ochotnické a loutkové kroužky, pořádaly se slavnosti, zájezdy i četné výjezdy do zahraničí. Sokolové nechýběli na žádné celostátní oslavě či jiné významné akci a obecně byl Sokol a jeho členové uznáváni jako velká společenská autorita.

V historickém období 1918–1948 Sokol pokračoval ve skupinových cvičeních a pořádání sletů, kterých bylo celkem pět v letech 1920, 1926, 1932, 1938, 1948. Zájem cvičenců i diváků trvale stoupal, do sportovního programu se promítaly i společenské myšlenky, ale také varování před politickými hrozbami (fašismus, poúnorová vláda KSČ).

Po únoru 1948 nastalo faktické sloučení tělovýchovy, sokolské stanovy přestaly existovat. V prosinci 1952 byl přijat zákon o tělesné výchově a sportu, do kterého byly promítnuty sovětské vzory. Tento systém se v našich podmínkách neosvědčil a dobrovolná tě-

Inzerce

lovýchova začala skomírat, proto byla v březnu 1957 zřízena jednotná instituce „Československý svaz tělovýchovy a sportu“ (ČSTV), která existovala až do r. 1990.

Dodnes se přetřásá otázka spartakiád proti tradicím sletů. Byly většinou záležitostí škol a armády, méně již bylo cvičenců z jednot. Ve vedení spartakiád stáli většinou bývalí sokolové, takže nebyť sletů, nebylo by spartakiád. Po stránce pohybové, a zejména v choreografii větších celků, byly spartakiády pokrokem. Časem se podařilo ubrat jim na pompéznosti a také politický rámec nebyl tolik zdůrazňován. V období Pražského jara 1968 se pokusili bývalí přední činovníci ČOS o obnovu Sokola. Jejich naděje zmařil vpád vojsk Varšavské smlouvy a následná léta normalizace.

Po pádu železné opony v Evropě se Sokol rychle zorganizoval a obnovil svou činnost, svolal sjezd na pražské výstaviště (7. 1. 1990) s účastí téměř 3000 lidí. Rychle se obnovovaly

sokolské jednoty (nyní cca 1200) a také župy v Čechách a na Moravě. Obnovená ČOS získala zpět pro své ústředí Tyršův dům (*Michnův palác, Praha, Újezd 450/40*) v blízkosti ostrova Kampa a v květnu 2015 se slavilo 90 let od jeho prvního otevření.

Tělocvičný proces Sokola v této době prošel velkou proměnou a má modernější ráz. Dřívější sokolské cvičení je dnes koncipováno jako všeobecná příprava pro děti a kondiční pro dospělé, změna formy i obsahu získává stále nové příznivce (*cvičení při hudbě, aerobic, kalanetika, víceboje pro děti i dospělé, turistické akce a soutěže, cvičení a výlety pro seniory atd.*), přibývají také nové sporty. Pokračuje se ve výchovném procesu i v kulturních činnostech, dále se rozvíjí tradice všesokolských sletů, což je důkazem rostoucí sokolské aktivity.

XII. slet se konal v roce 1994 na Strahově a další následovaly v letech 2000 a 2006. Doprovodnými programy těchto vrcholných cvičebních vy-

stoupení byly mimo jiné sportovní soutěže, kulturní a společenské akce, setkání se zahraničními hosty apod. Kromě společného předvedení nacvičených skladem k vrcholům sletů patřil také průvod Prahou, který byl vždy velkým lákadlem jak pro cvičence, tak také pro nejširší domácí veřejnost a zahraniční hosty.

SOKOL STÁLE ŽIJE!

František Holík,
z internetových zdrojů

Humor

Jaký je rozdíl mezi rohlíkem a školou? Rohlík je potrava a škola otrava.

Jaký čtyřnohý přítel je člověku nejmilejší? Přece postel!

M. Permanová

Inzerce

Inzerce

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Martin Kleinander
Tobiáš Tůma

Anna Herčíková
Daniela Vančurová

Jakub Mlynář
Jindřich Tureček

Odešli z našich řad

Alena Kubečková
Marie Jirušková
Vladimír Čermák

84 let
88 let
58 let

Václav Bažant
Milena Zborníková
Jaromír Motýčka

61 let
66 let
81 let

Výročí narození

85 let
24. 2. 1932
Jindřich Kaněra – Lučice

Poznámka (výročí narození jsou zveřejňována pouze se souhlasem jubilanta).

Za evidenci obyvatel Ivana Fölklová

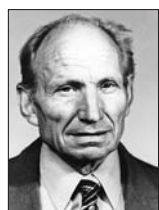
Poděkování

Děkujeme Divadelnímu spolku Klicpera v Chlumci nad Cidlinou především za společenství, které po mnoho let vytvářeli s **Marií JIRUŠKOVOU**, která mezi ně ráda chodila a také za vzpomínku a květinu na rozloučenou.

Milada Jelínková a Karel Jiruška, sourozenci.

Dne 31. 1. 2017 uplynulo již 25 let, kdy nás opustil pan **Josef ŠPÁS**, pokrývač z Chlumce nad Cidlinou. Všem, kteří vzpomenu s námi, děkujeme. Manželka a synové s rodinami.

Čas letí, zůstávají jen vzpomínky... Dne 27. 2. 2017 vzpomeneme 10. výročí úmrtí pana **Jaroslava HLÍDKA** a dne 8. 3. 2017 to bude již 19 let od úmrtí jeho manželky paní **Marie HLÍDKOVÉ**, rozené Černé.

Kdo jste je znali a měli rádi, věnujte jim s námi tichou vzpomínku. S láskou vzpomínají synové Jaroslav, Miroslav a Jan s rodinami.

Kdo měl rád, vzpomene a nikdy nezapomene, že 23. 2. 2017 uplynulo neuvěřitelných 25 let od úmrtí paní **Ludmily LUŇÁKOVÉ**.

Všem, kdo vzpomenu s námi, děkujeme.

Mamka a sestry s rodinami.

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum – 12x ročně • Číslo 2, vydáno 23. února 2017 • Náklad 1 000 ks • Vydává Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I., IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání – Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada pod vedením šéfredaktorky Mgr. Mileny Komárkové • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** na adresu: Městský úřad – správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 2. 3. 2017**

Ve stáří si splňte to, po čem jste v mládí toužili, a nikdy se vám to nepovedlo...

Peru

Na cestě na Machu Picchu (Maču Pikču) musíte projet údolím Sacred Valley (Sekret Veli). Tam je možné se setkat s potomky Inků. V tomto případě se dvěma seňorami a jejich lamou.

Sem se Španělé nikdy nedostali

a domorodí indiáni dodnes žijí na plovoucích ostrovech. Síla – tloušťka ostrovů je 5 metrů. Stavební materiál plovoucích ostrovů je zase papyrusová třtina. Muži neustále přidávají seshora další papyrusovou třtinu, a tak nahrazují spodní uhnílou vrstvu. Ženy se starají o normální běžný život – vše, co je k životu potřeba, dodá Titicaca. Včetně chutné ryby.

Dopravní prostředek Lago Titicaca

Je neuvěřitelné, jaká je nosnost papyrusového voru.

Lake Titicaca

je nejvýše položené jezero na světě. Rozkládá se na vrcholu peruánských And. Lago Titikaka (španělsky) leží ve výšce 3809 m n. m. a zabírá rozlohu 8560 km² (asi velikost jednoho českého kraje). Díky přátelství místních indiánů Quechua (Kečua) jsme byli pozváni na projíždku na místním papyrusovém raftu po jezeře – tedy na papyrusovém voru. Ten je vyroben z papyrusové třtiny rostoucí na březích jezera Titicaca.

Jezero Titicaca je pod vládou místního prezidenta (asi jako v Česku funkce starosty). S tím jsem měl šťastnou náhodou možnost se setkat a popovídat.

Nejdůležitější místo Inků – Cuzco

Když vezmeme v úvahu, že Inkové neznali železo a žádný ze současných nástrojů, je nemožné si představit, jak otesali a sestavili do kyklopských „zdi“ tyto mohutné kvádry. Jak je přepravovali? Kolo také neznali...

Zdraví chlumecké čtenáře **Alan Pust** Melbourne

ZIMA V LUHÁCH

foto fibigr